

Ett jämlikt, solidariskt och hållbart Malmö

**Vänsterpartiet Malmö's kommunalpolitiska program
2026-2030**

Detta är motionsversionen

**Motionsstopp 1 februari 2026, programmet ska antas på ett
medlemsmöte 1 mars 2026.**

1	Innehåll	
2	Solidarisk välfärd – gemensamt ägande för rättvis fördelning	5
3	Vänsterpartiet vill styra	6
4	Ett socialistiskt, feministiskt och grönt Malmö fritt från rasism	7
5	Jämlikhet	7
6	Feminism genomsyrar allt	7
7	På en ekologisk grund	7
8	Aktivt arbete mot rasism	8
9	Stöd det antirasistiska och feministiska utomparlamentariska arbetet	8
10	Bekämpa hatbrott	8
11	Respektera olikheter	9
12	Solidaritet med personer i papperslöshet.....	9
13	Minoriteternas rättigheter	9
14	Schyssta arbeten åt alla.....	9
15	Fler och bra jobb för Malmöborna	9
16	Bekämpa arbetslösheten – inte de arbetslösa	10
17	Bekämpa diskriminering – inte de som utsätts	10
18	Rätt till arbete.....	10
19	Offentliga upphandlingar	11
20	Ett arbetsliv för alla – förkorta arbetstiden.....	11
21	Malmö stad ska vara ett föredöme som arbetsgivare	11
22	Tryggare arbetsliv	11
23	Jämställda löner	12
24	Feministisk arbetsgivare.....	12
25	Återkommunalisera verksamhet.....	12
26	Satsa på kompetensutveckling.....	13
27	Bekämpa diskrimineringen på arbetsmarknaden	13
28	Satsa på bra arbetsmiljö	13
29	Utveckla medarbetarinflytandet	13
30	Utbilda i bristyrken	14
31	Arbete och egen försörjning.....	14
32	En jämlik förskola och skola	14
33	Allas rätt till kunskap	14

34	En jämlik skola utan vinst på barn	15
35	Förskolan och skolan ska vara bra arbetsplatser	15
36	Feministiska perspektiv	15
37	Antirasism och normkritik	16
38	Rätt till identitet, rätt till språk.....	16
39	Kultur och lärande för hållbar utveckling.....	16
40	En jämlik förskola	17
41	Förskola för barnens skull	17
42	Öppna förskolan	17
43	En skola för alla	17
44	Elevernas arbetsmiljö	18
45	Skolan är ansvarig för skolarbetet.....	18
46	Satsa på fritidshemmen.....	18
47	Kunskap för alla i gymnasieskolan.....	19
48	Mötas i skolan	19
49	Vuxenutbildning – en ny chans	19
50	SFI som passar var och en	19
51	Bostad - en mänsklig rättighet	20
52	Rimliga hyror	20
53	Kommunalt ägande säkerställer en demokratisk stadsplanering	20
54	Kommunalt byggbolag för lägre byggkostnader	21
55	MKB:s vinster ska gå till hyresgästerna	21
56	Energieffektiva bostäder	21
57	Boende för äldre och för de som behöver särskilt stöd	21
58	Alternativa bo- och byggformer	22
59	Ny- och ombyggnad.....	22
60	Nej till renoveringar.....	23
61	Bygg socialt hållbart	23
62	Omställning till ett grönt hållbart Malmö	23
63	Färre bilar och flyg, fler cyklar	23
64	Plats för människor, bättre transporter	24
65	Godstrafik.....	25
66	Effektivisering av trafiken.....	25
67	Avgiftsfri kollektivtrafik	25

68	Malmö är en cykelstad	25
69	Ett Malmö som leder energiomställningen.....	26
70	Konsumtion och återvinning	26
71	Återbruk och kollaborativ ekonomi	27
72	Hållbar mat.....	27
73	Hållbar stadsutveckling	28
74	En grönare stad	28
75	Meningsfull fritid för alla.....	29
76	Stärk föreningarna.....	29
77	En meningsfull fritid är viktig för hälsan och demokratin	29
78	Jämställd fritid	30
79	Jämlika förutsättningar för föreningslivet.....	30
80	Värna breddidrotten.....	30
81	Gemensamt ägande ger lägre hyror åt föreningarna.....	30
82	Fler mötesplatser och fritidsgårdar	30
83	Mer möjlighet till rörelse.....	30
84	Kultur för förändring	31
85	Kultur och demokrati.....	31
86	Kultur för alla	31
87	Kulturarv	32
88	Folkbiblioteken och litteratur.....	32
89	Barn- och ungdomskultur i hela staden	32
90	Institutionerna och det fria kulturlivet.....	33
91	Stärk alla konstarter i Malmö	33
92	Feministiska och antirasistiska perspektiv	34
93	En trygg och människovänlig socialtjänst, vård och omsorg.....	34
94	En feministisk, antirasistisk och jämlik vård och omsorg	34
95	Bryt ofrivillig ensamhet	35
96	Inflytande över sin omsorg.....	35
97	Äldreomsorg ska utgå från äldres behov	35
98	Starta fler trygghetsboenden	36
99	Delaktighet för alla i samhället.....	36
100	Personalen är grunden	37
101	Individ- och familjeomsorg vårt skyddsnät	37

102	Socialtjänst och välfärd i egen regi.....	38
103	Öppenvård, missbruksvård och HVB ska drivas i egen regi, med kommunens egen personal och	
104	långsiktigt ansvar för kvalitet och utveckling. Det förebyggande arbetet ska prioriteras, med	
105	familjecentrerade och uppsökande insatser som drivs i egen regi och i nära samverkan med skola,	
106	vård och civilsamhälle.Arbetsmiljön inom socialtjänsten	38
107	Försörjningsstöd vårt ekonomiska skyddsnät	38
108	Missbruksvård	38
109	Stöd till barn och ungdomar.....	38
110	Trygghet.....	39
111	Motverka alla former av våld i nära relationer	39
112	Bekämpa våld och otrygghet.....	39
113	Vänsterpartistiska politiker	40
114	Lästips.....	40
115	Motioner inlämnade i Malmö kommunfullmäktige	
116	https://malmo.vansterpartiet.se/malmoansterns-kommunalpolitik/motioner-i-	
117	kommunfullmaktige/	40
118	Frågor och interpellationer inlämnade i Malmö kommunfullmäktige	
119	https://malmo.vansterpartiet.se/malmoansterns-kommunalpolitik/fragor-och-interpellationer/ 40	
120	Rapporter från debatterna i Malmö kommunfullmäktige	40
121		
122		

Ett jämlikt, solidariskt och hållbart Malmö

Detta är Vänsterpartiet Malmö kommunalpolitiska program för perioden 2026–2030. Vi presenterar här de förslag vi vill genomföra under den kommande mandatperioden i Malmö kommunfullmäktige och dess nämnder. Programmet ska läsas som en del av Vänsterpartiets hela politik, avgränsningen i detta program är i första hand beslut som kan tas i Malmö, även om vi nämner politiska frågor som behandlas på regional och nationell nivå. Vi är stolta över att kunna presentera ett stort antal förslag för att göra Malmö till en jämlik, solidarisk och hållbar stad där alla ska kunna känna hopp inför framtiden.

Malmö är en fantastisk stad på många sätt. Här bor människor från nära 200 olika länder. Malmö har storstadens puls, men också småstadens lugn där människor hinner träffas. Föreningslivet och kulturlivet är starkt, det rymmer mycket engagemang och solidaritet i vår stad. Men det finns också en baksida. Klyftorna är stora, fattigdomen breder ut sig och den strukturella rasismen hindrar människor från att leva fullt ut. I en stad som slitits isär ökar känslan av otrygghet.

Idag spelar det stor roll var du bor, vilken klassbakgrund du har, vad du heter i efternamn, vilken hudfärg du har, var du är född och vilket kön du tillhör för dina möjligheter i livet. Vi vill inte att det ska vara så. För oss är politikens grundläggande uppgift att utjämna klyftorna i samhället och skapa förutsättningar för alla människors rätt till frihet och ett bra liv.

Över hela världen orsakar klimat- och miljökatastrofer förödelse. Omställningen behöver ske omgående och alla politiska beslut behöver ta hänsyn till den akuta kris som vi befinner oss i. Det är vår mänskliga aktivitet och livsstil som har orsakat både den globala uppvärmningen och miljöförstörelsen, som med råge överskrider naturens gränser. Det är i första hand de rika länderna och kapitalets vinstjakt som driver på den negativa utvecklingen. Men det är politikens, inte individens, ansvar att Malmö ställs om till en hållbar stad där alla har möjlighet att välja enkla och billiga klimatsmarta alternativ. De förändringar som krävs är också en möjlighet för att bygga en bättre stad med mer grönytor, enklare transporter och fler jobb. All vår politik måste därför syfta till att våra klimat- och miljömål uppfylls. Ekologisk och klimatomfattig hållbarhet måste gå hand i hand med social och ekonomisk hållbarhet.

Vänsterpartiets mål är att styra i Malmö stad. Vi kräver att det förs en politik som minskar klyftor och utvecklar välfärden, inte motsatsen. För oss är politikens innehåll det viktiga.

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund. Vi tror på människans och politikens kraft att förändra. Samhället förändras genom att vi tillsammans organiserar oss. Ditt engagemang behövs oavsett om du väljer att organisera dig i ett parti eller i någon förening. Tillsammans kämpar vi för rättvisa, jämlikhet, solidaritet och frihet.

Solidarisk välfärd – gemensamt ägande för rättvis fördelning

Vänsterpartiets visioner grundar sig på ett rättvist och jämlikt Malmö. För att nå dit krävs en solidarisk finansiering av vår välfärd. Hela välfärden är idag underfinansierad och såväl klassklyftorna som orättvisorna ökar. Vi vill vända den utvecklingen. Människors behov måste alltid gå före privata vinstintressen. Frihet för alla byggs genom solidaritet och gemenskap.

166

167 Vi ser inte oss Malmöbor som kunder, utan som de verkliga ägarna av vår offentliga sektor. I en stad
168 där vänstern styr ska medborgaren ha inflytande över samhällsutveckling i stort och i smått. Olika
169 modeller för inflytande behövs, det kan vara pensionärsråd, studentråd men även helt andra
170 modeller för medborgarinflytande. I Malmö stad är vissa förvaltningar större än många kommuner i
171 Sverige. Politiska beslut ska styra hur de ekonomiska resurserna fördelas inom en förvaltning.

172

173 En solidarisk välfärd bygger på att vi gemensamt betalar för allas rätt till välfärd. Denna ordning är
174 starkt hotad idag. Skatteuttaget i landet har minskat med hundratals miljarder de senaste
175 decennierna. Det motsvarar nästan en tredjedel av hela rikets totala budget. Konsekvenserna har du
176 antagligen känt av; Har du barn så har du nog märkt att under samma period har barngrupperna på
177 förskolan blivit större och att det nu går fler barn per anställd på fritids, de extra stödresurserna i
178 skolan har blivit mindre och vårdpersonalen har fått fler personer som behöver vård att ta hand om.

179

180 Vänsterpartiet är det parti som vill bygga ut och utveckla den offentliga välfärden. Vi är också det
181 parti som tydligast värnar Malmöbornas gemensamma ekonomi och arbetar för att varje skattekrona
182 ska hamna där den bäst hör hemma. Vi är för en höjd skatt som går till en bättre välfärd. Vi är mot
183 höga chefslöner precis som vi är mot för många chefsled, skrytbyggen och alkohol på
184 skattebetalarnas bekostnad.

185

186 Vänsterpartiet är mot privat vinstuttag från det offentliga, istället vill vi se en solidarisk välfärd där
187 våra skattepengar går till verksamheten och inte till bolagsvinster. I Vänsterpartiets Malmö ägs våra
188 välfärdsinrättningar och verksamhetslokaler tillsammans. Om våra skattepengar inte försvinner i
189 privata vinster har vi råd med en god offentlig välfärd som rymmer olika alternativ. Vi vill ha reella
190 val; möjlighet att välja innehåll, pedagogik och omsorg. Därför vill vi ta tillbaka och demokratisera en
191 stor del av den välfärd som idag ligger i privata händer. Vi vill demokratisera välfärden.

192 Vänsterpartiet vill ha en demokratisk ekonomi som gynnar flertalet och skapa en socialt och
193 ekologiskt hållbar stad genom långsiktiga investeringar. Privatiseringar är också ekonomiskt
194 olönsamt. Ett exempel är att Malmö sedan länge sålt ut sitt elnät vilket har inneburit stora
195 ekonomiska kostnader för kommunen, men också dyrare priser för konsumenterna. Det är dåligt för
196 alla förutom de privata ägarna. Vänsterpartiet vill att kommunen köper tillbaka elnätet. Ett annat
197 exempel är vikten av att äldreomsorg bedrivs i offentlig regi. Det är bra att Malmös hemtjänst inte
198 har privatiserats och vi verkar för att även särskilda boenden ska återkommunaliseras.

199

200 En bra välfärd bygger på att det finns tillräckligt med personal och att de har goda
201 arbetsförhållanden. Trygga jobb ger bättre välfärd för alla – svårare än så är det inte. I
202 Vänsterpartiets Malmö har alla kommunalt anställda trygga anställningar och en lön det går att leva
203 på.

204 **Vänsterpartiet vill styra**

205 En röst på Vänsterpartiet i valet är en röst för att styra politiken vänsterut, en röst för ett mer jämlikt
206 samhälle. Vi har tidigare under flera år suttit i styret och då genomfört politik som visar att det gör
207 skillnad och påverkar Malmö när du röstar på oss. Du får människor med ryggrad, engagemang och
208 förankring i folkrörelserna. Vårt mål är inte fina uppdrag för vissa, det viktigaste för oss är vilken
209 politik som förs. Frågorna vi driver har alla gemensamma mål: Att minska klyftorna, öka jämlikheten

210 och gemensamt bygga en ekologiskt hållbar stad där alla har makt över sitt eget liv och möjlighet att
211 påverka vårt gemensamma samhälle. Vi är det enda parti som verkligen står till vänster. Ett starkt
212 Vänsterparti är en förutsättning för ett mer jämlikt Malmö.

213 **Ett socialistiskt, feministiskt och grönt Malmö fritt från rasism**

214 *Vi lever i ett kapitalistiskt och patriarkalt klassamhälle där klyftorna ökar och jordens resurser*
215 *utarmas. Vi ser orättvisorna och vill göra något åt dem. Vår vision är ett Malmö där din*
216 *klasstillhörighet, din bakgrund eller ditt kön inte ska spela roll för vilka möjligheter du får i livet. Ett*
217 *Malmö som gör allt i sin makt för att minska utsläppen och tar hand om vår miljö.*

218 **Jämlikhet**

219 Vänsterpartiet är en del av den svenska och internationella arbetar- och solidaritetsrörelsen. Vi vill
220 genom facklig och politisk kamp bygga ett rättvisare samhälle. För oss är politikens grundläggande
221 uppgift att skapa jämlikhet mellan människor, det är därför vi är ett socialistiskt parti och vi ställer
222 upp i parlamentariska val för att vi vill förändra. Våra förslag går ut på att omfördela makt och
223 resurser genom demokratiska beslut. I Vänsterpartiets Malmö fördelar vi resurser efter behov och
224 omfördelar makt från arbetsgivaren till de som arbetar. Vi inser vikten av vår gemensamma sektor,
225 både som den effektivaste formen att ge jämlik välfärd och för att skapa jobb. Vi vill anställa fler,
226 minska lönegapet och göra Malmö stad till en föregångare som arbetsgivare genom att inte tvinga
227 någon till osäkra anställningar. Om verksamhet handlas upp så ska Malmö stad ställa krav på att det
228 sker till villkor enligt fackliga kollektivavtal.

229 **Feminism genomsyrar allt**

230 Ett feministiskt Malmö handlar om att omfördela makt och resurser. Patriarkatet är en
231 samhällsstruktur som upprätthåller, återskapar och skyddar mäns överordning och den maskulina
232 normen. Patriarkatets förtryck ser olika ut beroende på andra samverkande strukturer. Till exempel
233 upplever kvinnor i arbetarklassen andra förtryck än kvinnor med högre tjänstemannapositioner,
234 likaså utsätts rasifierade kvinnor av andra typer av förtryck. Patriarkatet, i likhet med kapitalismen,
235 begränsar individens möjlighet att själv forma sitt liv. Vänsterpartiet kämpar för att förändra det. I
236 Malmö handlar det till exempel om att kommunen ska arbeta med jämställdhetsintegrering. Det
237 innebär att kommunen i all den service som ges till oss Malmöbor, samt hur kommunen agerar som
238 arbetsgivare, ska ha ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Men det handlar också om att uppmuntra
239 feministisk utomparlamentarisk organisering och se till att välfärden är välfinansierad. En majoritet
240 inom arbetarklassen idag utgörs av kvinnor och facket är vår största folkrörelse. Att organisera sig
241 fackligt är därför för oss lika självklart som att organisera sig politiskt. Kommunen bör samverka med
242 den fackliga rörelsen. Vi vill aktivt verka mot den kollektiva lönediskrimineringen av kvinnor.
243 Vänsterpartiet har varit drivande i utvecklingen att alla vi Malmöbor oavsett kön ska ges likvärdiga
244 rättigheter, villkor och resurser. Feminism och jämställdhet är inget enskilt projekt utan ska
245 genomsyra all verksamhet.

246 **På en ekologisk grund**

247 Vänsterpartiet är det enda parti som kopplar miljöfrågorna till klass- och fördelningspolitik.
248 Vänsterpartiet inser att klimatkrisen kräver en radikal och handlingskraftig klimatpolitik som
249 skyndsamt fasar ut fossila bränslen och ställer om vårt samhälle för att hållas inom de gränser
250 naturen sätter upp. Vi verkar för en jämlik fördelning av resurser inte bara mellan nu levande
251 människor, utan även i förhållande till kommande generationer. Villkoren för vår miljöns framtid ska

252 dikteras av demokratiska beslut, inte av eventuell välvilja av några få företagsägare. För att ställa om
253 Malmö till en hållbar stad behövs fler och nya jobb. Redan idag förändras kompetenskraven på
254 många arbetsplatser som följd av att verksamheter ställer om till fossiloberoende. Därför behövs
255 massiva satsningar på utbildning kopplad till förändringarna i produktions- och arbetsprocesserna.
256 Privata och offentliga arbetsgivare samt utbildningsanordnare måste snarast påbörja kartläggningen
257 av kvalifikation- och kompetensbehov för de anställda inom framtidens gröna jobbsatsningar, som
258 ska bidra till den nödvändiga klimatomställningen

259 **Aktivt arbete mot rasism**

260 Rasismen är ett faktum, inget politiskt tyckande. Var än rasismen dyker upp står Vänsterpartiet i
261 första ledet för att kämpa mot. I kommunen krävs det ett strukturerat och planerat arbete för att
262 bekämpa rasistiska strukturer och fördomar. Strukturer ska synliggöras och bekämpas, makt och
263 resurser ska omfördelas. Vänsterpartiet i Malmö vill se fler verksamheter som syftar till att både
264 stötta individer, och bygga kunskap, historia och förändra förtryckande strukturer. Ett bra exempel
265 på detta är Romskt informations- och kunskapscenter som är en befintlig verksamhet i Malmö stad.
266 Det finns även en speciell satsning för att motverka antisemitism. Vi vill ha en liknande verksamhet i
267 form av ett Afrosvenskt informations- och kunskapscenter. Vi anser också att kunskap om och
268 bekämpandet av rasism mot muslimer behövs. Antirasism och arbetet mot diskriminering ska
269 genomsyra kommunens hela verksamhet. Malmö har under de senaste 80 åren varit en hoppets
270 hamn för många flyktingar, en arbetskraftsinvandringens stad och en smältdegel för människor från
271 hela världen. Vi vill genom kommunen ta tillvara Malmös unika möjlighet att utgå ifrån ett
272 gräsrotsperspektiv, att bygga antirasism underifrån genom satsningar på långsiktiga,
273 kunskapsbärande institutioner och ett utökat samarbete med civilsamhället och Malmö Universitet.
274 Malmö stad ska i samverkan med fackföreningsrörelsen ställa krav på oseriösa arbetsgivare som idag
275 konkurrerar genom att dumpa löner och anställningsvillkor och cyniskt utnyttja de arbetare som har
276 svagast ställning på arbetsmarknaden. Det är en strukturell rasism vi aldrig kan acceptera.

277 **Stöd det antirasistiska och feministiska utomparlamentariska arbetet**

278 Det är viktigt att kommunen arbetar aktivt med det feministiska och antirasistiska arbetet, men det
279 krävs också en stark utomparlamentarisk kamp för att förändring ska ske. Facket är vår största
280 utomparlamentariska rörelse. Att organisera sig fackligt i den fackliga organisation som har
281 kollektivavtalet där man jobbar är därför särskilt viktigt. Vi vill att det i kommunen ska införas ett
282 stöd för kvinnors organisering. Eftersom den rasistiska rörelsen bygger på och upprätthåller manlig
283 överordning är den ett direkt hot mot kvinnors rättigheter. Kampen mot rasism och högerextremism
284 hör därför nära samman med den feministiska kampen. Vi vill att kommunens föreningsbidrag ska
285 premiera arbete mot rasism och diskriminering. Det är viktigt att det skapas forum och vägar för
286 minoritetsgrupper att kunna påverka kommunens arbete. Alltför länge har majoritetssamhället gett
287 sig tolkningsföreträde över minoriteterna.

288 **Bekämpa hatbrott**

289 Hatbrott sker inte i ett vakuum, de uppstår när det finns en samhällelig acceptans av sexism, rasism,
290 homo-, bi- och transfobi samt funkofofi, strukturer som hela tiden reproduceras i
291 majoritetssamhället. En effektiv bekämpning av hatbrott kräver samarbete mellan kommun och
292 polis.

Respektera olikheter

Vi lever i ett heteronormativt samhälle där alla förväntas vara heterosexuella, där kvinnor och män ges snäva roller om hur de får vara. Normbrytande sexuella uttryck eller könsidentiteter utmanar patriarkatet. I Malmö stads verksamheter ska alla bemötas med respekt utifrån sin livssituation. Vänsterpartiet vill därför stärka personalens HBTQIA+-kompetens för mer jämlika verksamheter och bättre arbetsmiljö.

Solidaritet med personer i papperslöshet

I vårt Malmö ska alla vara välkomna. Alla ska bli respekterade när de kommer till Malmö för att söka skydd. Alla ska känna sig trygga med att besöka kommunal verksamhet. Vänsterpartiet arbetar för att kommunen ska öka resurserna till kvinnojourer som ger skydd och stöd åt kvinnor i papperslöshet. Vi vill att organisationer som arbetar med hjälp till personer i papperslöshet ska kunna få ekonomiskt stöd av kommunen. Vänsterpartiet kräver att kommunen genom samverkan med de fackliga organisationerna på olika vis motverkar social dumping och strukturell rasism, bland annat genom att stötta de fackliga organisationernas arbete med att informera om vilka rättigheter som gäller på svensk arbetsmarknad och vart man kan vända sig om man blir behandlad illa. Vi vill att socialtjänstens uppdrag även ska omfatta de som befinner sig i landet oavsett legal status.

Minoriteternas rättigheter

Sverige har förbundit sig att skydda och stärka de nationella minoriteternas rättigheter till identitet, språk, kulturarv och religion. I verkligheten är dock både kunskapen om och implementeringen av minoritetslagen bristfällig i Sveriges kommuner, så också i Malmö. I alltför stor utsträckning hänger också lagens verkställande på att individer från de olika nationella minoriteterna tar ett mycket stort ansvar att övervaka kommuners och regioners arbete. Vänsterpartiet ska verka för att minoritetslagens nuvarande bestämmelser efterföljs. Utbildningen om de nationella minoritetsspråken samt om de nationella minoriteternas kultur och kulturarv bör utvidgas, liksom möjligheten till vård och omsorg av personal som talar det egna modersmålet.

Schyssta arbeten åt alla

Vänsterpartiet anser att alla utifrån sin egen förmåga behövs när vi tillsammans bygger det goda, hållbara samhället. Därför ska det vara en rättighet att ha ett arbete att gå till och därigenom också trygga sin ekonomi. Arbete är ett sätt att känna delaktighet, förebygga isolering och skapa en identitet.

Fler och bra jobb för Malmöborna

Den stora arbetslösheten i Malmö är ett djupt allvarligt problem som i grunden hindrar oss från att leva trygga, utvecklande liv och befäster ojämlikheten. Malmös arbetsmarknad, med allt högre krav på kvalifikationer, passar dåligt med många av oss som bor här. Vänsterpartiet vill främja tillkomsten av fler trygga, välbetalda jobb även med låga kvalifikationer.

Malmös arbetslöshet är framförallt koncentrerad till de områden som mest drabbas av den utsatthet som följer segregationen. När andra vill skuldbelägga arbetslösa, ofta med rasistiska baktankar, ser Vänsterpartiet att segregationen och arbetslösheten är resultatet av ekonomiska felprioriteringar både av regeringen och i stadens utveckling. Politiken ska ta ansvar för att möta arbetsmarknadens strukturomvandling och utveckla de områden som så länge har fått stå tillbaka. Vänsterpartiet vill att det tas fram lokala strategier för fler jobb i områden med hög arbetslöshet. Genom att främja

335 näringsverksamhet för varu- och tjänstesektorer som handlas och brukas lokalt kan grannskap lyftas
336 av spridningseffekter.

337 **Bekämpa arbetslösheten – inte de arbetslösa**

338 Arbetsmarknadspolitikerna är ett statligt område, men då statens politik havererat behöver Malmö
339 stad ta ett stort ansvar för allas rätt till arbete. Vänsterpartiet vill att kommunen erbjuder
340 praktikplatser, utbildning och vägledning av god kvalitet som leder till arbete eller studier. Vi vill
341 starta och utveckla yrkesutbildningar riktade mot bristyrken. Vi är mot sysselsättningsverkstäder som
342 bara går ut på att kontrollera den arbetslöse. Förutom att det är förödande för individen riskerar
343 också arbetsmarknadsinsatser med alltför låga ersättningar att slå ut riktiga jobb och medverka till
344 att sänka lönerna på hela arbetsmarknaden. Vänsterpartiet vill kvalitetssäkra
345 arbetsmarknadsåtgärderna genom att säkerställa kvinnors och mäns lika möjlighet till deltagande,
346 och genom att stärka deltagarinflytandet och insynen. Arbetssökande ska på ett rättssäkert sätt
347 kunna framföra klagomål på åtgärder som de är kritiska mot. Grunden för arbetsmarknadsåtgärderna
348 måste kopplas till den gröna omställningen och till de nya arbetstillfällen som därmed uppstår. Det
349 kräver våra klimat- och miljömål. Vänsterpartiet vill satsa på kompetensutveckling som leder till
350 denna nödvändiga omställning.

351 **Bekämpa diskriminering – inte de som utsätts**

352 Många av oss Malmöbor utsätts för diskriminering på en mängd olika sätt i arbetslivet. Det är viktigt
353 att kommunen föregår med gott exempel som arbetsgivare. Det innebär aktiva åtgärder för att
354 förebygga och motverka diskriminering, aktivt mångfaldsarbete inom alla former av rekrytering samt
355 att motverka att överkvalificerade med utländsk bakgrund hamnar i isolering eller arbeten långt
356 under utbildningsnivå.

357
358 Vi accepterar inte heller att arbetare från andra länder utnyttjas genom lägre löner av oseriösa
359 arbetsgivare. Vi ställer aldrig arbetare mot arbetare. Vi stödjer därför fackföreningsrörelsen kamp för
360 kollektivavtal för alla på svensk arbetsmarknad. Malmö stad ska i samverkan med
361 fackföreningsrörelsen, Skatteverket och andra myndigheter bekämpa den ekonomiska
362 brottsligheten.

363 **Rätt till arbete**

364 Allas rätt till trygga och säkra jobb är en fråga om makt och demokrati. Allt fler tvingas acceptera
365 otrygga anställningar; tillfälliga jobb, timvikariat eller projektanställningar. Otryggheten försvagar
366 arbetstagarnas och fackföreningarnas ställning på arbetsplatserna och leder till tysta arbetsplatser.

367
368 Användningen av bemanningsföretag innebär sämre sammanhållning på arbetsplatsen, ökade
369 möjligheter för arbetsgivaren att frångå arbetsrättslagstiftningen och ökad otrygghet för den
370 anställde. Därför vill Vänsterpartiet att Malmö stad inte ska anlita bemanningsföretag.
371 En stark offentlig sektor kräver mycket personal. Vänsterpartiets arbete för en bra, solidariskt
372 finansierad välfärd är också ett sätt att skapa fler arbeten. Vi vill att kommunen ska planera för
373 arbetsmarknadsåtgärder med sikte på kommunens egna rekryteringsbehov och omvandla kortsiktiga
374 projektmedel till riktiga jobb.

375
376 Vi vill ha en utvecklad samverkan med statliga myndigheter inom arbetsmarknadsområdet som utgår
377 från individperspektivet. En arbetssökande ska kunna upprätta en långsiktig handlingsplan som

378 innefattar både kommunala och statliga åtgärder. Handlingsplanen tillhör individen och det ökar
379 rättstryggheten gentemot konstlade aktiveringsåtgärder och motprestationskrav.

380 **Offentliga upphandlingar**

381 Omkring en tredjedel av kommunens budget går till offentlig upphandling. Vänsterpartiet vill i första
382 hand bedriva verksamhet i egen regi. Det är främsta garanten för att det råder bra villkor och det är
383 ett effektivt och ansvarsfullt sätt att hantera skattebetalarnas pengar. Kommunen ska inte anlita
384 entreprenörer utan svenska kollektivavtal. Vid upphandling ska fackliga organisationer bjudas in till
385 dialog. Alla upphandlingar ska innehålla krav på ekologisk och klimatmässig hållbarhet, god
386 arbetsmiljö och tillgänglighet för alla oavsett funktionsnedsättning. Alla anbudsgivare ska också
387 kunna presentera ett arbete mot diskriminering och ha miljömål. Vi arbetar för att
388 antidiskrimineringsklausuler i upphandlingarna ska finnas och följas upp. Vi vill att alla som vi
389 upphandlar av, även underleverantörer, har schyssta villkor för sina anställda, såsom kollektivavtal
390 och trygga anställningsformer. I det fall upphandlingar genomförs ska det ske med ett politiskt
391 inflytande på vilka krav som ställs. Vi vill att antalet underleverantörer kraftigt ska begränsas i
392 upphandlingar. Upphandlingar ska följas upp och utvärderas. Kommunen ska inte göra affärer med
393 företag som flyttar våra välfärdspengar till skatteparadis eller som ägnar sig åt ekonomisk
394 brottslighet. Vänsterpartiet vill att Malmö ska utveckla *Fair Trade*-konceptet, som innebär en garanti
395 för ekologiskt odlade varor och goda arbetsvillkor. Kommunen ska inte handla varor från
396 ockupationsmakter eller stater som ägnar sig åt folkrättsbrott eller brott mot mänskligheten.
397 Vänsterpartiet vill införa en etisk upphandlingspolicy som exkluderar företag involverade i allvarliga
398 brott mot mänskliga rättigheter och internationell rätt från Malmö stads upphandlingar. Vi vill att
399 kommunen ställer miljökrav vid upphandlingar så att dessa blir ledande instrument i omställningen.

400 **Ett arbetsliv för alla – förkorta arbetstiden**

401 I Sverige har vi jämförelsevis långa normalarbetstider. Långtidssjukskrivningar och utslagning från
402 arbetslivet är ett allvarligt samhällsproblem. Kvinnorna som står för större delen av det obetalda
403 arbetet drabbas värst av stressen och känslan av otillräcklighet i arbetslivet. Därför är
404 arbetstidsförkortning inte enbart en generell välfärdsreform utan också ett viktigt steg för ökad
405 jämställdhet genom en rättvisare fördelning mellan betalt och obetalt arbete. Vårt mål är sex
406 timmars arbetsdag och 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön.

407 **Malmö stad ska vara ett föredöme som arbetsgivare**

408 *Vänsterpartiet arbetar för att Malmö stad ska vara en bra arbetsgivare och vara ett föredöme för*
409 *andra arbetsgivare. De anställda är kommunens främsta resurs. Det är en av Vänsterpartiets*
410 *viktigaste uppgifter att kämpa för löner som går att leva på, trygga anställningsvillkor, god*
411 *arbetsmiljö och bra möjligheter till att utvecklas i sitt yrke för kommunens anställda. Det är inte bara*
412 *en rättvisefråga utan också en förutsättning för att kommunen ska ha möjlighet att rekrytera*
413 *personal i framtiden. En socialistisk och feministisk politik innebär att förflytta makt, både från*
414 *högavlönade till lågavlönade och från män till kvinnor.*

415 **Tryggare arbetsliv**

416 Vänsterpartiet vill omvandla visstidsanställningar till fasta schemalagda heltidstjänster. Deltids- och
417 visstidsanställda har ofta lägst löner, mindre möjlighet till kompetensutveckling och sämst möjlighet
418 att påverka på jobbet. Vänsterpartiet vill minimera timanställningar och förbjuda kommunen att
419 tvinga sin personal till delade turer. Vårt mål är att ingen ska tvingas till deltid. Vi vill att kommunen

420 ska ha egna personalpooler för merparten av vakanserna och frånvaron, för att ge fasta
421 anställningar, bättre personalförsörjning och högre kvalitet i verksamheten. Vänsterpartiet driver att
422 Malmö stad inte ska använda särskild visstid som anställningsform. Arbetsbelastningen är i många
423 fall för hög och personaltätheten är för låg. Vi vill att det under de närmsta åren satsas kraftigt på att
424 anställa fler. Fler anställda är den viktigaste åtgärden för att öka kvalitén i välfärden och minska
425 stressen hos de anställda.

426 **Jämställda löner**

427 Vänsterpartiet arbetar för att kommunen ska ta ansvar för att den kollektiva lönediskrimineringen
428 mellan män och kvinnor, och för löneskillnader som orsakas av strukturell rasism.. Vi kan göra mycket
429 på kommunal nivå, då 80 procent av de anställda inom kommuner och landsting är kvinnor och
430 många med utländsk bakgrund. Vänsterpartiet stödjer de fackliga kraven för höjda lägstalöner och
431 befattningslöner. Lika lön för likvärdigt arbete är vårt mål. Det är idag en realitet att många inte kan
432 leva på sin lön och att klassklyftorna ökar. Vänsterpartiet vill att de lågavlönade inom kommunen ska
433 få rejäla löneyft. Med bättre villkor och höjda löner för de lägst avlönade i kommunen ökar trycket
434 att även den privata sektorn höjer sina löner. Det är samtidigt viktigt att motverka löneinflationen
435 bland kommunens chefer och att generellt motverka ökade löneklyftor. Ingen anställd i kommunen
436 ska kunna tjäna mer än tre gånger så mycket som någon annan.

437 **Feministisk arbetsgivare**

438 Arbetsvillkoren för män och kvinnor skiljer sig åt på fler områden än lönen. Arbetsmarknaden är
439 segregerad och inom kvinnodominerade arbeten förekommer det sämre arbetsvillkor, sexuella
440 trakasserier, otryggare anställningar, sämre karriärmöjligheter och delade turer. Kvinnor har inte rätt
441 till arbetskläder i samma utsträckning som män. De stressrelaterade sjukskrivningarna är också högre
442 bland kvinnor och inom kvinnodominerade yrken. Vi vill att Malmö stad ska ha ett aktivt arbete för
443 en jämställd personalpolitik, där orättvisor tydligt synliggörs och åtgärdas. Det kan till exempel
444 handla om ett aktivt jämställdhetsarbete för att påverka normer och attityder på arbetsplatsen, men
445 också att systematiskt ställa frågor om våld i nära relationer samt arbeta för en bättre psykosocial
446 och fysisk arbetsmiljö. Det är också en stor skillnad i vem som tar ut föräldraledighet och vård av
447 sjukt barn. Vänsterpartiet vill se att kommunen särskilt satsar på att det ska vara lätt att kombinera
448 att vara anställd i Malmö stad och vara förälder, oavsett kön. Det kan till exempel innebära att
449 uppmuntra föräldraledighet, att löneutvecklingen säkerställs, förläggning av mötestider, ledighet
450 med lön för att kunna vara med under skoldagar. När Malmö stad erbjuder omplacering vid sjukdom
451 eller arbetsskada vill vi att omplaceringserbjudande ska kunna ske inom alla kommunala
452 förvaltningar inte bara den där anställningen i nuläget finns.

453 **Återkommunalisera verksamhet**

454 Vi vill utveckla den kommunala verksamheten utifrån Malmöbornas behov. Därför är det viktigt att
455 kommunen arbetar för att återta redan privatiserad verksamhet. Erfarenheten visar att när privata
456 ägare skapar vinst ur samhällstjänster, görs det genom att sänka kvaliteten och införa sämre villkor
457 för de anställda genom otryggare anställningar, fler deltider, lägre löner samt stress och sämre
458 arbetsmiljöer. Vinstintresset gör att privata aktörer är sämre på att ställa om till hållbara lösningar
459 vilket krävs för att motverka klimatförändringarna. Privatisering innebär att den demokratiska
460 påverkan minskar. Vi vill till exempel att kommunen ska bedriva lokalvård i egen regi istället för att
461 som idag köpa in städning från externa företag. Vi vill dessutom att Malmö stad samarbetar med
462 andra kommuner kring boenden och behandlingar i offentlig regi. Malmö stads behov av lokaler är

463 alltid stort. Om kommunen äger sina lokaler hålls långsiktigt lokalkostnaderna betydligt lägre än om
464 de hyrs. När behoven förändras kan lokaler anpassas till annan kommunal verksamhet. Skolor kan bli
465 förskolor och äldreboenden kan byggas om till studentbostäder eller trygghetsboenden, till exempel.
466 Vänsterpartiet verkar därför för att öka kommunens ägande av verksamhetslokaler.

467 **Satsa på kompetensutveckling**

468 Alla har rätt att utvecklas inom sitt yrke. All personal ska ha tillgång till kontinuerlig
469 kompetensutveckling, medarbetarsamtal och handledning vid behov. Vid nya chefstillsättningar är
470 det viktigt att man inte bara ser till den formella utbildningen utan också ser till kompetensen inom
471 verksamhetsområdet. Kompetensutveckling krävs också på kommunens alla förvaltningar vad gäller
472 klimat- och miljöaspekter. Det ska vara en del av den interna utbildningen för att uppnå våra
473 miljömål.

474 **Bekämpa diskrimineringen på arbetsmarknaden**

475 På kommunens arbetsplatser ska det inte förekomma någon diskriminering. Personalens
476 sammansättning ska präglade det omgivande samhället. Vänsterpartiet anser att flerspråkighet och
477 flerkulturell erfarenhet ska ses som en merit vid anställningar. Personalen, framförallt cheferna, ska
478 få utbildning i diskrimineringsfrågor. Kommunens mål, om att de anställda ska spegla befolkningen
479 måste även gälla vid chefstillsättningar. Vänsterpartiet vill se ett särskilt program för
480 chefstillsättningar som ska syfta till att få större mångfald bland Malmös chefer. Någon som arbetar
481 med personalfrågor inom varje förvaltning ska ha specialkompetens kring
482 funktionsnedsättningsfrågor för att kunna driva utvecklingen av ett mer tillgängligt arbetsliv framåt.
483 Malmö ska vara en förebild när det gäller att anställa personer med funktionsnedsättning.

484 **Satsa på bra arbetsmiljö**

485 Kvinnor i offentlig sektor har idag ofta en svår arbetsmiljösituation med många tunga lyft eller
486 stressfyllda arbeten där kraven är större än resurserna. Kvinnor drabbas oftare av ohälsa på grund av
487 sitt arbete, än vad män gör. Vänsterpartiet vill satsa på att förebygga dåliga arbetsmiljöer. Alla ska ha
488 möjlighet att jobba ett helt arbetsliv utan att bli sjuk. Kommunen har som arbetsgivare
489 arbetsmiljöansvar för sina anställda och måste arbeta aktivt med förebyggande åtgärder och
490 friskvård, det kan till exempel vara att varje anställd erbjuds en friskvårdstimme per vecka. Varje
491 arbetsplats måste ges tid och resurser att identifiera och förstärka friskfaktorer och det som
492 medarbetarna anser är bra på jobbet. När personalens makt över sitt arbete stärks bryts även
493 trenden med stigande sjukskrivningar. Malmö stad ska som arbetsgivare alltid måste göra risk- och
494 konsekvensanalyser tillsammans med de fackliga organisationerna vid verksamhetsförändringar för
495 att säkerställa hur de påverkar de anställdas arbetsmiljö. Vänsterpartiet vill ha en solidarisk
496 finansiering av sjuklönekostnader i kommunen för att de kvinnodominerade arbetsplatserna inte ska
497 drabbas ytterligare i form av bland annat färre vikarier vid sjukdom. Det innebär att den enskilda
498 arbetsplatsen inte drabbas av kostnaden för sjukdom, utan den slås ut på hela kommunens
499 kostnader. Som Malmös största arbetsgivare måste kommunen bli bättre på att ta hand om sina
500 anställda som blivit sjuka, säkerställa rehabilitering och trygg återgång till arbete i de egna
501 verksamheterna.

502 **Utveckla medarbetarinflytandet**

503 Vänsterpartiet anser att det långsiktigt är viktigt att de anställda har möjlighet till demokratisk
504 påverkan och delaktighet. Otrygga arbetsplatser är tysta arbetsplatser, där personalens engagemang

505 inte tas till vara. Vi värnar om personalens meddelarfrihet som en medborgerlig rättighet för
506 offentligt anställda, men även som ett verktyg mot missförhållanden och maktmissbruk. Det finns
507 också ett tydligt samband mellan delaktighet på arbetet och hälsa. Vi vill använda de demokratiska
508 utvecklingsmöjligheter som finns inom en politisk styrd verksamhet. Kommunen ska arbeta med nya
509 demokratiska styrmodeller där personalen ges tillit och inflytande. Kommunen måste överge
510 styrmodeller som påminner om New Public Management. Kommunen ska uppmuntra fackligt
511 engagemang samt underlätta för facklig utbildning och fackliga möten på arbetstid. Åsikterna från
512 fackförbunden ska ges stor vikt vid utveckling av kommunens verksamhet. Malmö stad ska
513 tillsammans med de fackliga organisationerna utveckla möjligheter till årsarbetstid, där arbetet kan
514 förläggas varierat under året utifrån de anställdas önskemål.

515 **Utbilda i bristyrken**

516 Vi vill att kommunen aktivt ska bygga upp en struktur för att säkerställa kompetensutveckling och
517 utbildning inom kommunala bristyrken. Inom Malmö stad arbetar idag personal utan adekvat
518 utbildning, ett planerat och systematiskt arbete behövs för att ge dessa medarbetare den adekvata
519 utbildning som krävs. Det kan göras på flera sätt, genom validering av kunskap man förvärvat och
520 kompletteringsutbildning, genom lärande på arbetsplatsen eller genom annan utbildning som
521 kommunen ordnar. Kommunen bör därför systematiskt i samarbete med Arbetsförmedlingen
522 använda de resurser som erbjuds för att utbilda personal i bristyrken.

523 **Arbete och egen försörjning**

524 Kommunen ska använda sina upphandlingar för att skapa jobb och praktikplatser. Sociala klausuler
525 ska införas i alla kommunens avtal, med krav på praktik och lärlingsplatser för Malmöbor som står
526 långt från arbetsmarknaden.

527
528 Ett särskilt kommunalt rekryteringsspår ska byggas upp för att utbilda och anställa Malmöbor till
529 välfärdens yrken, undersköterskor, socialpedagoger, behandlingspersonal och andra bristyrken, med
530 avlönad utbildning, handledning och jobbgaranti. På så sätt stärker Malmö både den egna välfärden
531 och ger möjligheten till egenförsörjning för fler.

532 **En jämlik förskola och skola**

533 *Vänsterpartiet i Malmö arbetar för en förskola och skola vars främsta mål är att utveckla eleverna till*
534 *kritiskt tänkande individer. En förskola och skola som motverkar alla orättvisor som baseras på kön,*
535 *etnisk tillhörighet, samhällsklass, sexuell läggning eller religiös åskådning. Skolan ska ge kunskap,*
536 *bildning och färdigheter för alla livets skiften.*

537 **Allas rätt till kunskap**

538 En jämlik och demokratisk skola innebär att kritiskt tänkande uppmuntras och att det finns en tilltro
539 till människors förmåga. Skolan ska ge kunskap, bildning och färdigheter för alla livets skeden. Det
540 innebär att skolan är till för eleverna och inte för samhällets behov av att sortera människor för
541 kommande uppgifter i klassamhället. Barn kommer till förskolan och skolan med olika
542 förutsättningar, skillnader som skolan ska kompensera för. Klass, kön och etnicitet utgör inget hinder
543 för lärande, men olika bakgrund kräver olika arbetssätt för att nå målen.

544
545 Vänsterpartiet har en bred kunskapssyn. De olika skolformerna från förskola till vuxenutbildning har
546 alla såväl en demokratisk som en pedagogisk uppgift. Lärande sker även utanför skolan i många olika

547 sammanhang och en viktig uppgift för skolan är att ge varje elev en chans att få utveckla sin unika
548 kunskap. Förskolan och skolan måste präglas av ett interkulturellt arbetssätt där människors
549 olikheter ses som en resurs, det gäller både klass, kön och etnicitet.

550

551 Elevinflytande och elevers egen organisering är viktigt för lärandet. Elever ska möta jämlikhet,
552 solidaritet och demokrati. Alla skolor ska ha en icke-konfessionell grund. De vuxnas makt måste
553 synliggöras och problematiseras. Skolan ska vara en plats där barn, som annars inte skulle mötas,
554 möts. Skolans resurser ska fördelas efter behov.

555 **En jämlik skola utan vinst på barn**

556 Vänsterpartiet ser ett stort värde i att blanda människor med olika bakgrunder i en gemensam skola
557 och förskola. Privatiseringar och det fria skolvalet motverkar detta och ökar segregationen. En
558 segregerad skola ökar och cementerar klassklyftor. Vi vill därför utveckla skolans pedagogik inom den
559 kommunala skolan med olika alternativ, så att alla elever kan tillägna sig kunskap på det sätt som
560 passar dem. Vägen dit är inte privatiseringar – tvärtom. Många privata skolor går med oerhört stora
561 vinster, pengar som delas ut till skolornas ägare. I de privata skolorna är lärartätheten lägre, fler
562 lärare är utbildade och skolorna väljer resursstarka elever. Det spär på segregationen ytterligare.
563 Det allt större antalet privata skolor är ett ökande problem för kommunen. De kommunala skolorna
564 har i motsats till de privata skolorna skyldighet att ta ansvar för alla barn. Vänsterpartiet vill ha en
565 sammanhållen skola där bra undervisning anpassad till eleven garanteras – det ska inte handla om
566 ifall man valt "rätt" skola eller inte. Målet måste vara att alla skolor ska vara bra skolor.

567 **Förskolan och skolan ska vara bra arbetsplatser**

568 En bra förskola och skola kräver utbildad personal med goda arbetsförhållanden. Andelen anställda
569 med förskollärarexamen behöver ökas. Vi vill satsa på kompetensutveckling och ökad personaltäthet.
570 Personalen är verksamhetens främsta resurs, därför ska personaldemokratin öka. Vi vill införa
571 vikariepooler så att personalen får tryggare arbetsförhållanden, så att bemanningen och kvaliteten
572 säkerställs. Mångfalden bland eleverna och barnen ska också finnas i lärarkåren och språkkompetens
573 ska vara en merit på alla befattningar. Lärare ska i första hand arbeta med elevernas lärande. En bra
574 pedagogisk verksamhet i förskola och skola kräver att personalen befrias från onödig byråkrati och
575 garanteras tid för planering och kompetensutveckling. Barnen ska ha rätt till utbildad personal och
576 behöriga lärare. I skolan behövs inte bara lärare utan även annan personal som skolsköterskor,
577 kuratorer, studievägledare, administratörer, vaktmästare med flera. All skolpersonal är viktig för att
578 skapa en bra skolmiljö.

579

580 En god arbetsmiljö för både lärare och elever är en förutsättning för att undervisningen ska fungera
581 väl. En viktig del av detta är storleken på grupperna. Vänsterpartiet vill därför införa ett tak för hur
582 många barn som får ingå i barngrupper i förskolan och hur många elever som får gå i samma klass i
583 grundskolan. För att eleverna ska få bästa möjliga undervisning är det också avgörande att lärarna är
584 behöriga i sina ämnen och har tid att förbereda välplanerade lektioner. Samtidigt är lärarnas
585 arbetsbelastning ett stort arbetsmiljöproblem. Därför vill Vänsterpartiet även reglera
586 undervisningstiden genom att sätta ett tak för lärarnas schemalagda undervisning i grundskolan.

587 **Feministiska perspektiv**

588 Olika förväntningar och krav ställs på flickor och pojkar. Vem som tar och ges utrymme i
589 klassrummet, skillnader i betyg och den psykiska hälsan ser olika ut på grund av kön. I arbetet med

590 att utplåna könsrättvisor är genuspedagogik viktigt. Genuspedagogiken ger barnen flera möjligheter
591 istället för traditionellt begränsade. Lärare och rektorer ska utbildas i feminism och HBTQIA+-frågor.
592 Ett aktivt jämställdhetsarbete är också bland de viktigaste insatserna för att förebygga sexuellt våld
593 och sexuella trakasserier. Vänsterpartiet vill se nolltolerans mot sexuella trakasserier i skolan. Det
594 innebär bland annat ett förstärkt arbete med sexualundervisningen, förstärkt kuratorstöd och
595 elevhälsa, samt aktivt strukturerat arbete mot sexuella trakasserier på varje skola. Sex- och
596 samlevnadsundervisning ska förbättras i skolan – den ska utökas, ges från tidigare åldrar och ges
597 kontinuerligt i alla årskurser. Det ska inte enbart inriktas på biologi och anatomi utan fokusera på
598 relationer, känslor och könsroller. Alla tjejer, ickebinära och transpersoner ska erbjudas feministiskt
599 självförsvar i grundskolans senare år, och det ska vara en valbar kurs på gymnasieskolan. När de har
600 feministiskt självförsvar ska pojkarna få undervisning i feminism och genus.

601 **Antirasism och normkritik**

602 Olika familjer ser olika ut och detta ska avspeglats i förskolans och skolans verksamhet. Vi vill se ett
603 aktivt arbete för att synliggöra andra familjeformer än den traditionella kärnfamiljen. Det är viktigt
604 att spegla olika barns erfarenheter och säkerställa att barnen slipper möta diskriminerande
605 stereotyper i förskolan och skolan. För att förstå rasism samt homo-, bi- och transfobi är det centralt
606 att det diskuteras och lyfts fram olika sätt att leva och olika gruppers historia. Arbetet mot rasism,
607 homo-, bi- och transfobi, samt funkofofi handlar för Vänsterpartiet också om att garantera en miljö
608 fri från diskriminering i alla sammanhang - från skolmaterial till skolvardagen generellt. Det är av
609 central vikt att lärare både på grundskole- och gymnasienivå ges kompetent utbildning inom rasism,
610 transfobi, samt patriarkalt förtryck på ett sätt som minskar siekn för att dessa typ av förtryck och
611 diskriminering tar sig i uttryck på skolan som arbetsplats och undervisningsplats.

612 **Rätt till identitet, rätt till språk**

613 Malmö är en stad där över hälften av alla barn under 18 år har ett annat modersmål än svenska. Det
614 är en resurs vi måste ta tillvara. Alla elever har rätt till undervisning på lika villkor och därför vill vi att
615 alla ska få undervisningen på det språk var och en behärskar bäst. Rätten till sitt modersmål handlar
616 om rätten till sin identitet och ska inte villkoras. Vi vill därför ta bort regeln om att det måste finnas
617 fem barn i en språkgrupp för att modersmål ska ges. En bra språkförståelse på modersmålet är en
618 förutsättning för lärandet. Vi vill att undervisning i och på modersmålet samt studiehandledning på
619 modersmålet ska vara en integrerad del av den ordinarie verksamheten. Alla förskolor och skolor
620 måste se flerspråkigheten som en resurs. Det är viktigt att bedriva flerspråkig undervisning för att få
621 aktivt flerspråkiga medborgare. Vi vill stärka modersmålsstödet redan från förskolan, även
622 förskolebarn har rätt till modersmålsstöd med pedagoger som kan språket.

623 **Kultur och lärande för hållbar utveckling**

624 Den svenska förskolan och skolan har ett demokratiskt uppdrag. Genom undervisning som utgår från
625 helheter och sammanhang samt undervisning kopplad till verkligheten skapar vi motivation. Exempel
626 på sådana arbetssätt är naturpedagogik, utomhuspedagogik och kulturpedagogik. Det gemensamma
627 för dessa är att delar av undervisningen sker utanför klassrummet och där platsen som
628 undervisningen sker på är viktig för lärandet. Vi vill satsa resurser på ett antal pedagogiska
629 resurscentrum där lärare kan åka med sina elever för att få inspiration i undervisningen.

630

631 Alla skolor ska ges resurser att utveckla den skapande verksamheten, musik, konst och litteratur ska
632 få större plats i undervisningen. Skolan har ett stort ansvar för barns tillgång till kultur. Vi vill öka

633 resurserna för att skolorna ska kunna erbjuda film- och teaterbesök, samt för att kunna bjuda in
634 författare och kulturutövare som gäster. Ett sätt att minska generationsklyftor är att bjuda in till
635 möten mellan äldre och våra förskolebarn

636 **En jämlik förskola**

637 Förskolan utgör grunden för den fortsatta utbildningen. Olika pedagogiska alternativ ska rymmas
638 inom de kommunala förskolorna. Det övergripande målet är att stötta barnen i deras utveckling till
639 självständiga trygga individer. Lekens betydelse är central. Lärandet i förskolan ska vara lustfyllt, det
640 handlar om att utveckla kreativitet och nyfikenhet. Vårt mål är att förskolan ska byggas ut så att alla
641 som vill ska få en plats i en förskola nära hemmet vid den tidpunkt som föräldrarna önskar. För de
642 som kommer från studieovana hem har förskolan och skolan ett särskilt ansvar. En kvalitativt bra
643 förskola är viktig för att utjämna skillnader utifrån föräldrarnas utbildningsbakgrund. Vi vill ha små
644 barngrupper, där de vuxna kan se alla barn och möta deras behov. Det är viktigt med en hög
645 personaltäthet. När nya förskolor byggs, ska de vara planerade så att de möjliggör barngrupper som
646 inte överstiger Skolverkets rekommendationer. Vi vill satsa på utemiljön i förskolan och på att
647 utveckla pedagogiken både ute och inne. Förskolorna ska ha en hög kvalitet när det gäller miljö och
648 byggstandard och vi prioriterar ett ekologiskt byggande. Vänsterpartiet är starkt kritiskt till att en stor
649 del av barnen i Malmös förskolor tvingas vistas på förskolor med undermåliga och allt för små lektytor
650 samt med dålig luft och höga bullernivåer.

651 **Förskola för barnens skull**

652 Förskolan är till för barnens skull och tillgången ska därför inte avgöras av föräldrarnas situation på
653 arbetsmarknaden. Alla barn ska ha rätt till minst 30 timmars förskola i veckan. Det är dessutom en
654 kvalitetsförbättring för verksamheten när barn inte delar på platser, vilket är konsekvensen med
655 dagens 15-timmarsregel. Vänsterpartiet vill öka tillgången till förskola på obekväm arbetstid,
656 eftersom allt fler arbetar kvällar, nätter och helger.

657
658 Föräldrar ska inte tvingas välja bort förskola eller fritidshem på grund av dålig ekonomi. I Malmö har
659 vi nu progressiv barnomsorgstaxa, låginkomsttagare betalar lägre eller ingen avgift. Vänsterpartiet
660 vill göra den mer progressiv, vårt mål är att till slut kunna erbjuda helt avgiftsfri förskola och
661 fritidshem.

662 **Öppna förskolan**

663 Öppna förskolor är mycket en viktig mötesplats för föräldrar och barn. Särskilt i en stad som Malmö
664 med hög barnfattigdom. De öppna förskolorna fungerar ofta som en bro in till den ordinarie
665 förskolan när barnet blivit lite äldre. Vänsterpartiet vill satsa på fler öppna förskolor och säkerställa
666 att de arbetar aktivt med både med genus och HBTQIA+-perspektiv för att inkludera alla familjer.

667 **En skola för alla**

668 Vi vill bygga en skola där varje barn kan känna sig hemma och kunna vara sig själv tillsammans med
669 andra oavsett klassbakgrund, var man är född, kön, sexualitet och om man är troende eller icke-
670 troende. Så skapar vi förutsättningar för ett samhälle fritt från rasism, sexism, homo-, bi- och
671 transfobi, samt funkofobi. Skolan ska vara fri från religiös påverkan, däremot ska kunskap ges om
672 olika religioner. Skolan ska bedriva en likvärdig utbildning baserad på vetenskaplig kunskap för alla
673 barn oavsett religiös tro och undervisningen ska inte grundas på en specifik religion.
674 Föräldramedverkan är en viktig faktor för att en skola ska fungera bra. Många föräldrar känner sig

675 inte inkluderade av olika anledningar. En viktig faktor är språket. Vänsterpartiet anser därför att
676 språkkompetens i de språk, utöver svenskan, som talas mest i närområdet där skolan ligger ska vara
677 en merit vid rektorsrekrytering. Det är dessutom ett sätt att motverka diskrimineringen på
678 arbetsmarknaden.

679 **Elevernas arbetsmiljö**

680 Barn i skolan har samma behov och rätt som vuxna till en god arbetsmiljö. Antalet elever per klass
681 behöver minskas för att alla ska få den uppmärksamhet de behöver. Barnens trygghet ökar om de går
682 i små skolor med max 500 elever och med ett tydligt spår från förskoleklass till skolår 9. Vårt mål är
683 att alla barn ska ha gångavstånd till skolan. Lokalerna ska utformas så att verksamheten fungerar väl
684 ur elevernas perspektiv. Verksamheten ska organiseras så att stress, anonymitet och olika typer av
685 förtryck motverkas. Måltider i skolan ska präglas av lugn och ro. Elevhälsan måste vara ett stöd för
686 barnen både i deras skolvardag och i dess personliga utveckling. De ska ha kompetens att bemöta
687 barn från olika familjekonstellationer, länder och samhällsklasser.

688
689 Det finns en stor grupp elever som har svårt att nå målen i skolan. De som har svårast att nå goda
690 resultat kommer ofta från hem utan studievana. Stressen ökar i de senare skolåren. Det är viktigt att
691 lärarna får möjlighet att prioritera tid med eleverna. Många elever, främst tjejer, mår dåligt av
692 prestationskulturen i skolan. Vi vill därför satsa mer på elevhälsan och ge skolorna i uppdrag att lägga
693 upp undervisningen så att psykosocial ohälsa minskar. Den psykiska ohälsan bland eleverna är hög
694 och växande. Därför vill Vänsterpartiet anställa fler kuratorer på grundskolan för att ge eleverna vård
695 och samtalsstöd lokalt. En samlad skoldag, med skola och fritidshem i samverkan, utgör en helhet för
696 barnen.

697
698 Elever i behov av särskilt stöd ska erbjudas detta och det ska organiseras så att eleverna har en nära
699 kontakt med sin ordinarie klass. Den anpassade grundskolan ska anpassas utifrån elevernas behov,
700 för att ge dem en meningsfull utbildning och en grupptillhörighet. Vänsterpartiet vill att det även ska
701 införas anpassad förskoleklass för de elever som bedöms ha detta behov.

702 **Skolan är ansvarig för skolarbetet**

703 Det är skolan som ska ta ansvar för undervisningen och att eleverna får de kunskaper de har rätt till.
704 När ansvaret för undervisningen förskjuts mot hemmet ökar segregationen. Eleverna ska ha
705 professionellt stöd till sitt lärande. Hemläxor förlänger skoldagen för eleven och minskar ofta lusten
706 att lära. Fritidsintressen, vänner och familj utgör centrala delar för barns och ungas uppväxt och
707 måste också ges utrymme. I Vänsterpartiets Malmö klarar skolan sitt uppdrag på skoltid och
708 hemläxor ska inte finnas. I de fall eleverna inte hinner med sitt skolarbete på skoltid måste alla skolor
709 erbjuda läxhjälp. Skolan får inte förlita sig på att föräldrarna kan ge det stödet.

710
711 Skolverksamheten ska vara avgiftsfri. Inga former av smygavgifter, som till exempel busspengar eller
712 matsäck till utflykten, ska accepteras.

713 **Satsa på fritidshemmen**

714 Vänsterpartiet vill satsa mer resurser på fritidshemmen. Det ska finnas möjlighet att bedriva en bra
715 pedagogisk verksamhet och garantera barnens rätt till en meningsfull fritid. Antalet barn i grupperna
716 måste kraftigt minskas. Vi vill att rätten till fritidshem även ska gälla arbetslösa och föräldralösa

717 barn. Många föräldrar arbetar idag på arbetstider när fritidshemmen är stängd. För att barn till dessa
718 föräldrar ska få en trygg fritid behövs fritidshem på kvällar och helger.

719 **Kunskap för alla i gymnasieskolan**

720 Kunskap och bildning ska vara tillgänglig för alla. Oavsett om man går på praktiska eller teoretiska
721 program måste utbildningen innebära många möjligheter och ge förutsättningar för en god
722 yrkeskompetens samt ett aktivt deltagande i samhällslivet. Gymnasieelever ska ges inflytande över
723 såväl arbetsmiljö, undervisningens innehåll och upplägg som verksamhetens utformning. Skolan ska
724 möjliggöra och stödja elevers självorganisering för en skola fri från sexism, rasism, funkofofi och
725 homo-, bi- och transfofi. Alla gymnasieprogram måste ge behörighet till vidare studier. Normen på
726 de kommunala gymnasieskolorna ska vara att alla elever ges högskolebehörighet. Det val som görs
727 som ung tonåring ska skapa förutsättningar, inte stänga dörrar. Vänsterpartiet arbetar för att fler
728 hantverksutbildningar och andra praktiska yrkesutbildningar skapas på gymnasienivå och att
729 kommunen aktivt arbetar för att få fler elever att välja dem. Det finns många bristyrken, till exempel
730 inom vården, till vilka det behöver utbildas fler. Vi vill satsa på utbildning till dessa genom att bland
731 annat erbjuda en jobbgaranti vid avslutade studier.

732 **Mötas i skolan**

733 Dagens gymnasieskola i Malmö präglas tyvärr av en stark uppdelning och är organiserad på ett sätt
734 som förstärker segregationen gällande såväl kön, klass som etnicitet. Detta har delvis sin grund i den
735 gymnasieorganisation som innebär att många skolor blivit renodlat studie- respektive
736 yrkesförberedande, något som vi vill förändra. Gymnasieorganisationen och antagningssystemet ska
737 utformas på ett sätt som medvetet blandar elever med olika klassbakgrund, kön och etnicitet. Det
738 fria skolsöket till gymnasieskolor leder till att många elever inte får plats i sin hemkommuns
739 gymnasieskolor, utan tvingas välja en skola i annan kommun, eller en privat. Vänsterpartiet vill att
740 elever från Malmö ska garanteras plats på en kommunal gymnasieskola inom kommunen.

741 **Vuxenutbildning – en ny chans**

742 Alla har rätt att utvecklas och förkovra sig under hela sitt liv oavsett kön, ålder, klass,
743 funktionsförmåga eller etnicitet. Bra utbildning är ett sätt att minska klyftorna. Kommunens
744 vuxenutbildning bör satsa på uppsökande verksamhet i sin studie- och yrkesvägledning för att kunna
745 nå de Malmöbor som har de största behoven.

746
747 Validering av tidigare utbildning och yrkeserfarenhet är en rättvisefråga. Validering är viktig för
748 Malmöbor med utländska utbildningar, men metoden lämpar sig lika väl för vidareutbildning av
749 kommunens befintligt anställda. Detta gäller särskilt i yrken med företrädesvis lågavlönade kvinnor
750 med kort utbildningstid som har en gedigen yrkeserfarenhet. Vuxenutbildning kan anpassas efter
751 arbetslivets och människors förutsättningar istället för att göra tvärtom. Lärande på arbetsplatsen,
752 ett kompetensutvecklingsprogram som innebär att personal får studera och uppgradera sin
753 behörighet under arbetstid, är ett exempel som finns i Malmö.

754 **SFI som passar var och en**

755 Vänsterpartiet vill att SFI-undervisningen bedrivs i kommunens egen organisation, med stort elev-
756 och personalinflytande. En kommunal SFI-verksamhet ger möjlighet till bättre långsiktigt
757 kvalitetsarbete. Det är också viktigt att SFI-undervisning kan kombineras med studier i andra ämnen
758 och arbetsmarknadsaktiviteter. SFI-utbildningen ska både ge ett yrkesspråk och ha ett demokratiskt

759 medborgarperspektiv. SFI-verksamheten måste organiseras i mindre enheter på olika skolor i
760 kommunen. Vi vill satsa mer ekonomiska resurser på SFI och säkerställa kvaliteten.
761
762 SFI-undervisningen behöver ett förstärkt genusperspektiv. I samhället finns föreställningar om att
763 kvinnor från andra länder inte arbetar och det begränsar tillgången till SFI. Alla har rätt till SFI och alla
764 har rätt till vägledning till ett arbete.
765 *Allas rätt till ett bra hem Bostaden ska vara en grundläggande social rättighet och en del av den*
766 *välfärdspolitiken, inte en handelsvara som i dag. Vi vill bygga ihop staden och ta bort barriärer mellan*
767 *bostadsområden. I vår stad ska det finnas samlingslokaler och ett rikt kulturliv i hela staden. En*
768 *kraftig utbyggnad av hyresrätter i områden dominerade av villor och bostadsrätter behövs för att*
769 *möjliggöra en blandad stad. Vi vill ställa högre krav än i dag på att privata aktörer att bygga*
770 *hyresrätter. Vi vill även satsa på alternativa upplåtelseformer som byggemenskaper och*
771 *boföreningar, kooperativ hyresrätt och kollektivhus, för att öka självförvaltning, ansvar och inflytande*
772 *i syfte att hålla kostnader och hyror låga.*

773 **Bostad - en mänsklig rättighet**

774 Bostadspolitiken är en central del av välfärdspolitiken och har stor betydelse för en hållbar
775 ekonomisk och social utveckling samt situationen på arbetsmarknaden. Statens ansvar är att skapa
776 lagar och ekonomiska förutsättningar, medan kommunens ansvar ligger i planering och utveckling av
777 bostadsområden. Det finns två former av bostadsbrist i Malmö, den ena är att det saknas bostäder
778 för den växande befolkningen. Den andra är att det byggs för dyra lägenheter som inte Malmöborna
779 har råd med. Bostaden är en klassfråga; människors möjlighet att få en egen bostad beror på
780 plånbokens storlek och kontakter. Diskriminering och rasism leder till att alltför utestängs från rätten
781 till bostad. Bostadsmarknaden präglas också av patriarkala strukturer. Den ohållbara
782 andrahandsmarknaden leder till att kvinnor i sökandet efter bostad eller som hyresgäst utsätts för
783 sexism. Bostadsbristen utgör även en barriär för kvinnor att lämna våldsamma relationer. En rättvis
784 bostadspolitik förutsätter ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt perspektiv. Därför kämpar
785 Vänsterpartiet för bostäder vanligt folk har råd att bo i och mot marknadshyror.

786 **Rimliga hyror**

787 För att säkra ett rättvist boende säger vi nej till utförsäljning av det kommunala bostadsbolaget och
788 kommunal mark. Den stora utmaningen i Malmö är att få fram bostäder för familjer som inte har
789 ekonomiska möjligheter att betala de hyror som marknaden kräver. Det är också viktigt att vi får en
790 rättvisare fördelning av boendekostnaderna mellan de olika upplåtelseformerna. Behovet av fler
791 hyresbostäder med rimliga och rättvisa boendekostnader är akut. Kommunen måste pressa på för att
792 få fram statliga topplån för hyresrätter och ställa villkor på byggherrar som vill bygga på kommunal
793 mark, att de bygger så att hyra och insats hålls nere. Krav på att privata hyresvärdar ska acceptera
794 ekonomiskt bistånd som inkomst ska ställas vid markanvisning. Malmö stad ska använda
795 markanvisningar som främjar hyresrätter med rimliga hyror, en blandad stad, offentliga
796 samlingslokaler, socialt ansvarstagande och som värnar miljö- och hållbarhetsaspekten.

797 **Kommunalt ägande säkerställer en demokratisk stadsplanering**

798 En inkluderande och demokratisk stadsplanering tar hänsyn till både hur Malmö kan utvecklas på sikt
799 och vad som kan åstadkommas i närtid, där hänsyn till miljö och hållbarhet är utgångspunkter. I
800 Malmö finns stora ytor att förvalta, inte minst att omvandla till bostadsområden för att klara
801 bostadsbrist och trångboddhet. Förutsättningarna för en demokratisk stadsplanering säkerställas

802 genom att staden ska behålla rådigheten över områden som kommer behövas för Malmöbornas
803 behov i framtiden. Exempelvis ska verksamhetsmark inte säljas ut utan upplåtas med tomträtt.
804 Genom att ha kvar ägandet av marken kan staden vara drivande i stadsomvandling av dessa områden
805 även i framtiden. Tomträtt ska vara den huvudsakliga markupplåtelseformen i Malmö. Det innebär
806 att till exempel bostadsrättsföreningar kan nyttja sin tomt på liknande sätt som privata
807 fastighetsägare, mot en årlig avgift till kommunen. Malmö stad bör se över prissättning och längd på
808 upplåtelseavtal, för att skapa bättre förutsättningar för tomträttsinnehavaren att planera
809 markanvändning och att hindra markspekulation.

810 **Kommunalt byggbolag för lägre byggkostnader**

811 Genom kommunala bostads- och byggbolag har vi möjlighet att förverkliga en bostadspolitik där alla
812 har rätt till en bostad. För oss är det självklart att MKB ska verka för sänkta hyror och nybyggnation
813 med rimliga hyresnivåer. Det är därför viktigt att MKB har kontroll över byggprocessen till sina egna
814 ny- och ombyggnationer, till exempel genom att Malmö stad bildar ett eget byggbolag. Vi vill
815 dessutom starta ytterligare ett kommunägt bostadsbolag med uppdrag att satsa på särskilda projekt
816 som inte ingår i MKB:s uppdrag; nya byggmetoder, byggmaterial, arkitektur med mera. Vårt
817 allmännyttiga bostadsbolag bör ha som uppdrag att understödja kollektiva boendeformer.

818 **MKB:s vinster ska gå till hyresgästerna**

819 Vänsterpartiet vill ändra lagstiftningen på nationell nivå så att allmännyttan inte ska tvingas agera på
820 marknadsmässiga villkor utan istället sätta sitt sociala ansvar främst. Vänsterpartiet anser att syftet
821 med MKB inte ska vara att bolaget ska gå med vinst utan att skapa bra boende för Malmöborna och
822 att se till att boendesituationen i staden fungerar för Malmös hyresgäster. Detta uppnås genom att
823 MKB bygger nya lägenheter med rimliga hyror och håller nere hyrorna så mycket det går i det
824 befintliga beståndet. Vi vet att allmännyttans agerande i förlängningen påverkar alla hyresgäster i
825 Malmö. MKB har därför ett särskilt ansvar att vara återhållsamma i hyresförhandlingar för att se till
826 att staden får rimliga hyror. Inledningsvis bör detta prioriteras, för att kompensera hyresgästerna för
827 de senaste årens höga hyreshöjningar. Vi vill ge MKB i uppdrag att köpa in äldre hyresfastigheter som
828 ofta har lägre hyresnivåer än nybyggnationen. Detta gör att MKB kan öka utbudet av hyreslägenheter
829 med lägre hyror. MKB bör även kunna köpa större villor för att renovera dessa till hyreslägenheter.

830 **Energieffektiva bostäder**

831 Kommunen ska, via MKB och genom det kommunala planmonopolet, ställa krav på att all ny- och
832 ombyggnad sker energieffektivt med miljöriktiga produkter. Det gäller även att bygga med låga
833 växthusgasutsläpp i byggfasen med materialval som snarare lagrar koldioxid än bidrar till utsläpp
834 genom produktion och transporter. Det ger lägre kostnader i framtiden och sparar miljön. MKB ska ta
835 fram miljö- och energideklarationer på samtliga lägenheter. Kommunen måste säga nej till allt
836 byggande med direktverkande el och ställa tydliga krav på utbyggnad av fjärrvärme i hela staden.
837 Kommunen ska i samtal med staten och regionen verka för att öka stöden till renoveringar för
838 energieffektivisering i befintligt bestånd.

839 **Boende för äldre och för de som behöver särskilt stöd**

840 I Vänsterpartiets Malmö är gruppboendestäder för de som har behov av stöd och gemenskap i sitt boende
841 en självklarhet. Vänsterpartiet kräver en konkret plan för hur Malmös gamla ska erbjudas olika
842 boendeformer utifrån sina behov och önskemål. Ökningen av antalet äldre som kommer de närmaste
843 åren skapar ett behov av fler särskilda boenden. Vänsterpartiet vill att LSS-bostäder byggs i små

844 enheter som följer nationella riktlinjer om antal boende per enhet. Dessa ska byggas integrerat i
845 staden. Vi ser det lagstadgade kravet att installera hiss när vindar inreds till bostäder som en bra
846 möjlighet att få fler bostäder tillgängliga för personer som möter funktionshinder. Frågan berör
847 både boende i och besökande till fastigheterna. Vänsterpartiet vill att fastighetsägare tar sitt
848 bostadssociala ansvar, inte minst MKB.

849 **Alternativa bo- och byggformer**

850 Vi vill att kommunen ska skapa förutsättningar för kollektivhus i olika former och medverka till att
851 dessa byggs. Boendeformer där bostäder, förskolor, skolor och vårdboenden samlokaliseras ger en
852 större gemenskap i boendet. Båda förslagen är exempel på feministisk bostads- och stadsplanering.
853 Ett annat alternativ är så kallade bygggemenskaper; ett sätt att organisera och planera ett
854 byggprojekt, som karakteriseras av att det är de som ska använda byggnaden som själva äger och
855 driver projektet. Medan begreppet bygggemenskap avser processen att driva ett bostadsprojekt, så
856 avser begreppet bogemenskap, eller gemenskapsboende, ett sätt att bo präglad av utökade
857 möjligheter till samvaro och gemenskap. Malmö stad ska avsätta mark för byggandet av
858 hyreskooperativ, som ska vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbara, och där de boende redan
859 på planeringsstadiet får avgörande inflytande över projektet.

860
861 Kollektivhus är ett av flera sätt att lösa bostadsbrist, segregation och klimatomställning genom att
862 locka olika åldrar, inkomstklasser och människor av olika kön att bo och organisera sitt boende
863 tillsammans. När fler bor i delade hem kan det ge minskad energianvändningen, minskade resurser
864 när fler delar på kök, matsal, duschrum och gemensamma ytor.

865
866 Malmö stad bör också satsa resurser för att ge stöd och råd till de Malmöbor som vill bygga egna
867 alternativ till de stora byggföretagens, och på så sätt öppna upp för fler alternativa aktörer på
868 marknaden, som inte styrs av vinstintresse.

869 **Ny- och ombyggnad**

870 Ett lågt bostadsbyggande under en lång tid har skapat en bostadsbrist i Malmö. Det andra problemet
871 är att det är viktigt med ett byggande där hyrorna kan betalas av vanliga löntagare. Det behövs också
872 byggas lägenheter av varierande storlek, mindre lägenheter för de som behöver men också stora
873 lägenheter för stora familjer. Detta är viktigt utifrån ett barnperspektiv, barn ska inte växa upp i
874 trångboddhet. Inom socialtjänsten ska bostad först-konceptet tillämpas, det innebär att hemlösa
875 som första insats får en lägenhet. Vräkning av barnfamiljer ska inte förekomma. Byggnationen ska
876 ske framför allt genom förtätning av redan bebyggd mark och där kollektivtrafik, cykelbanor och
877 service fungerar. Vänsterpartiet ser många negativa aspekter med att bygga skyskrapor. Höga hus
878 påverkar miljön runtomkring med sämre vistelsemöjligheter som följd. Husen får också ett högt
879 klimatavtryck per lägenhet och ofta dyra boendekostnader. Vänsterpartiet anser att hus högre än 35
880 meter endast ska byggas om de tillför ett specifikt värde till området de byggs och till staden som
881 helhet. Stadsmiljön ska byggas i enlighet med människors behov, inte efter byggherrarnas vilja att
882 bygga exklusiva lägenheter som vanligt folk inte har råd med. Det är i synnerhet viktigt att
883 Malmöborna ges rätt till delaktighet i förtätningsprojekt då dessa ofta innebär stor påverkan på de
884 boendes närmiljö. Vänsterpartiet vill att kommunen ska öka ansträngningarna för att bygga
885 hyresrätter i områden dominerade av bostadsrätter och villor. Bara på så sätt kan vi bygga ihop
886 staden och få till stånd en rättvis förtätning. Hänsyn ska tas till socioekonomiska förhållanden när

887 staden beslutar vilka områden som ska förtätas eftersom de med sämst förutsättningar att åka till
888 naturen utanför stan har störst behov av en närmiljö som medger rekreation

889 **Nej till renoveräkningar**

890 Renoveräkningar innebär att lägenheter renoveras mot hyresgästers vilja för att värden ska kunna
891 höja hyran så mycket att hyresgästen inte har råd att bo kvar. För att ingen ska tvingas flytta efter en
892 renovering som kraftigt höjer hyrorna ska ett kontinuerligt underhåll genomföras. Därtill vill vi verka
893 för att bostadsbolagen med kommunalt inflytande upprättar ett avtal med Hyresgästföreningen om
894 att stärka hyresgästernas inflytande och makt i renoveringsprocesser, och garantera att hyresgäster
895 ska få möjlighet att välja bort renoveringar som leder till höjda hyror, ett så kallat 0 % -alternativ.

896 **Bygg socialt hållbart**

897 Malmö har en bostadsbrist som lett till en stor hemlöshet. Tillfälliga åtgärder som sociala kontrakt
898 och bostäder av lägre standard är inte en långsiktig eller rättvis lösning på denna situation. Sådana
899 åtgärder leder till segregation och undermåliga boendeförhållanden. Vänsterpartiet vill att
900 situationen löses genom en mer aktiv bostadspolitik där lägenheter byggs som håller god standard,
901 och där människor kan bo under stabila förhållanden med långsiktig besittningsrätt. Vi vill att
902 hyresrätten som boendeform prioriteras upp i stadsbyggandet och att MKB bygger nya permanenta
903 lägenheter i en högre takt än idag.

904 **Omställning till ett grönt hållbart Malmö**

905 *Det krävs en radikal och handlingskraftig politik som visar att Malmö stad vågar och kan gå före för*
906 *att skyndsamt ställa om vårt samhälle och minska vår klimatpåverkan. Vänsterpartiet verkar för att*
907 *Malmö stads investeringar, i infrastruktur, bostäder, fordon och lokaler, alltid måste göras med syfte*
908 *att uppnå klimat- och miljömålen i stadens miljöprogram, samt att biologisk mångfald blir en*
909 *tydligare del i vår samhällsplanering. Vänsterpartiet vill att kommunen planeras utifrån både miljö,*
910 *klimat, jämlikhet och jämställdhet.*

911 **Färre bilar och flyg, fler cyklar**

912 Vi står inför ett klimathot i världen som kräver många och snabba åtgärder för att stoppa den globala
913 uppvärmningen. Malmö stad måste dra sitt strå till stacken och minska utsläppen. Utmaningarna är
914 därför stora när det gäller att ställa om vår trafik till effektiva och hållbara transporter. Bilarna
915 förflyttar få åt gången, ger stora utsläpp, tar stor plats, bullrar och försämrar luften. För att uppnå
916 målet om ren luft måste biltrafiken minska kraftigt. Det gör vi bäst genom att öka cykel- och
917 gångtrafiken och genom att cykeln får samma eller högre status än bilen. Vi vill tydligt prioritera
918 cykeltrafik med snabba och säkra cykelbanor. Den klimat- och miljövänligaste resan är den som inte
919 sker. En hel del resande kan ersättas med digitala möten och konferenser, något vi vill ska bli en del
920 av den omställning som miljömålen kräver. Malmö stad måste dra sitt strå till stacken och minska
921 utsläppen. Alltför många resor görs idag med flyg, det gäller både politiker och anställda i
922 kommunen. För att minska klimatpåverkan ska tåget vara förstahandsalternativ när det gäller inrikes
923 resor och korta utrikes resor. Malmö stads resepolicy ska kompletteras med krav på att en checklista
924 måste fyllas i inför varje resa, den ska innehålla argument för att resan är nödvändig och inte kan
925 ersättas med annan kommunikation, samt dokumentation hur många som behöver resa. Även en
926 dokumentation om varför det valda färdmedlet valts. Vi anser att flyg endast får användas vid stora
927 tidsvinster och långa avstånd och där digitala möten inte utgör ett fullgott alternativ.

928 **Plats för människor, bättre transporter**

929 Vi vill skapa en säker, tät och hälsosam stad med minimal klimatpåverkan. Det vill vi uppnå genom att
930 staden inför en så kallad cirkulationsplan, vars syfte är att begränsa onödig genomfartstrafik i
931 Malmös centrala delar. Det skulle leda till en praktiskt taget bilfri stadskärna. När ytor frigörs genom
932 att privatbilism ersätts med gång och cykel som kombineras med kollektivtrafik, förstärker vi
933 hållbarheten då även ekologisk och kulturell samverkan möjliggörs. Vi vill minska privatbilismen till
934 förmån för gång-, cykel- och kollektivtrafik i hela staden. Vi behöver använda våra gator och områden
935 på ett annat sätt än till bilar. Det kan till exempel handla om att göra vissa gator gröna och ge plats
936 till barn och familjer.

937
938 Vänsterpartiet arbetar för att byggandet av spårväg startar snarast i Malmö. Ett första steg är att
939 bygga om busslinjerna till extra stora bussar. Bussarna kommer inte att klara kapaciteten för Malmös
940 ökande befolkning på de stora linjerna. Täta turer och låga eller inga avgifter skulle göra
941 kollektivtrafiken mer attraktiv. Bussarnas framkomlighet ska gynnas genom fler separata bussfiler.
942 Kollektivtrafiken bör tas tillbaka i egen regi för att kunna styra verksamheten efter
943 kommuninvånarnas behov och med bra arbetsvillkor för de anställda.

944
945 Bilparkeringsplatserna inom Malmö ska i första hand vara för de boende. Vi vill minimera
946 parkeringsplatser i centrum för arbetspendlare, och istället skapa inpendlarparkeringar i stadens
947 utkant där p-avgiften ger gratis kollektivtrafik och erbjuda andra hållbara transportmöjligheter.
948 Gatuparkering måste minskas för att ytan behövs till cyklar och gående. Inga gator bör ha
949 parkeringsplatser på båda sidor.

950
951 Vänsterpartiet verkar för att en kommunal mobilitetsapp skapas, där man förutom att betala
952 parkeringsavgifter bör kunna boka hyrcyklar, poolbilar och dylikt.

953
954 Genom en ombyggnad av trafikmiljön, med sänkta hastigheter i alla bostadsområden, skapas en
955 säkrare, tryggare och mer tillgänglig stadsmiljö för alla, inte minst för barn, äldre och personer med
956 funktionsnedsättning.

957
958 Vänsterpartiet kräver bättre och säkrare cykelbanor i ett sammanhängande system där cykel och
959 gång prioriteras framför bilar. Cykelbanorna måste anpassas till de allt större och snabbare cyklarna.
960 Det behövs också åtgärder som separerar gång och cykeltrafik. Den svagaste trafikanten ska alltid ges
961 trygghet inom sitt anpassade område. Fler supercykelstråk bör byggas och dessa måste kopplas
962 samman med närliggande kommuner för att möjliggöra en klimatsmartare och mer hälsofrämjande
963 pendling.

964
965 Vi vill se att utveckling fortsätter med kommunala mobilitetshus som ska vara en del av den cirkulära
966 ekonomin, där du kan hyra cyklar och elbilar, men också serva cyklarna. Vid de stora trafikplatserna
967 med många bussbyten ska det finnas väntsalar och gratis offentliga toaletter.

968
969 Varutransporterna behöver samordnas och minst en omlastningscentral för varor som ska in till
970 centrum bör anläggas i stadens utkant. Malmö stad ska upprätta en kommunal transporttjänst som
971 kan sköta leveranser till och från kommunen. På så vis kan vi minska fordonens påverkan av både
972 närmiljön som klimatet och direkt säkerställa effektiviseringen i leveranserna. Miljözonerna i

973 centrum måste utvecklas så att bara nyttotrafik med miljövänliga drivmedel får köra i centrum. Alla
974 kommunala tjänste- och arbetsfordon ska vara utsläppsneutrala. Kommunen ska bygga ut
975 laddinfrastruktur för elfordon. Vi vill att kommunen ska stödja lokala bilpooler med växthusgasfria
976 bilar.

977

978 Vänsterpartiet är för miljöavgifter för bilar som kör in och ut ur staden, det ger minskad biltrafik men
979 också möjlighet till omfördelning av resurser från bil till kollektiv-, gång- och cykeltrafik. Vi vill skapa
980 bilfria zoner kring alla skolor och förskolor.

981 **Godstrafik**

982 Malmö är en transitstad för godstrafik som kommer via hamnen och med godståg. För att minska
983 den dramatiskt ökande godstrafiken på landsvägen behövs en ny omlastningsterminal och godsspår i
984 hamnen för att växla långtradare och containers till båt och tåg. Blandad trafik med persontåg och
985 godståg ökar riskerna för allvarliga olyckor i tätbefolkade områden av staden. Istället för mer
986 godstrafik på Kontinentalbanan bör Malmö verka för att det yttre godsspåret byggs. Malmö stad
987 måste begränsa transporter med farligt gods inom kommunens gränser, både när det gäller bil och
988 järnväg. De bilburna godstransporterna måste minska.

989 **Effektivisering av trafiken**

990 Kapaciteten på Öresundsbron är snart nådd, och för att kunna hantera större godsmängder via
991 järnväg är det viktigt att planerna för en metro under sundet fortskrider. En metro kommer att
992 minska restiden till centrala Köpenhamn och avlasta bron från mycket passagerartrafik. Metron ska
993 planeras så att den kommer alla Malmöbor till gagn, gör så liten inverkan på havsmiljön som möjligt
994 och med låg klimatpåverkan. Vänsterpartiet vill öka användningen av Malmöpendeln med fler turer
995 och på lång sikt en utbyggnad av ytterligare stationer längs kontinentalbanan. Detta i samverkan med
996 att ett yttre godsspår samt nya spår till hamnen anläggs – alla dessa åtgärder är nödvändiga för
997 klimat- och miljöomställningen.

998 **Avgiftsfri kollektivtrafik**

999 Genom solidarisk finansiering med skattemedel ökar jämlikheten och gör det möjligt för fler att åka
1000 mer. Tillsammans med Region Skåne, som ansvarar för kollektivtrafiken, ska Malmö vara drivande i
1001 utformningen av finansieringen. Malmö ska arbeta för en avgiftsfri kollektivtrafik för dess
1002 solidaritets-, rättvis- och tillgänglighetsaspekter.

1003 **Malmö är en cykelstad**

1004 Vänsterpartiet Malmö vill ge cyklismen ännu bättre förutsättningar så att andelen resor med cykel
1005 kan öka. Ett utbyggt hyrcykelsystem där hyrstationerna också finns i ytterområdena ger fler cyklisterna.
1006 Transporter med cykel tar bara en bråkdel av det utrymme som biltransporter tar och släpper till
1007 skillnad från bilarna inte ut några avgaser alls. För att Malmö ska bli en ännu bättre cykelstad vill vi
1008 att öka utbyggnaden av cykelleder och flerfiliga cykelstråk samt rusta upp de befintliga. I detta arbete
1009 ska det bilanpassade vägnätet få stå tillbaka till förmån för cyklarna. Vi ser utbyggnad av
1010 supercykelstråken som ett led i den nödvändiga minskningen av inpendlingen till Malmö och dessa
1011 bör därför integreras med övriga cykelstråk. Vi vill se kommunala laddstationer för elcykelbatterier
1012 på till exempel bibliotek.

1013 **Ett Malmö som leder energiomställningen**

1014 De energiresurser som är ändliga och orsakar mest miljöskador måste minska till förmån för
1015 förnyelsebar energi. För att näringslivet ska kunna ställa om krävs tillgång till grön, effektiv och
1016 prisvärd energiförsörjning. Erfarenheter runt om i världen visar att områden som till större del
1017 producerar sin egen el snarare än att bygga stora kraftverk för regionen är snabbare på att ställa om
1018 till fossilfritt. Samtidigt minskas beroendet av energijättar som har tydliga ekonomiska intressen mot
1019 att ställa om sin verksamhet. Malmö ska verka för att bli helt självförsörjande på förnybar el och
1020 fjärrvärme. Produktionen ska ske i egen regi och kompletteras av lokal mikroproduktion. Vi behöver
1021 en blandning av förnyelsebara energikällor där hela livscykeln tas med i en miljökonsekvensanalys. Vi
1022 tycker inte att ersättning av fossila bränslen med biobränslen från skog är en hållbar lösning, då dess
1023 livscykel är längre än tiden vi har på oss att nå nettonollutsläpp. Vänsterpartiet verkar för att återta
1024 det privatiserade elnätet och anpassa det för en hållbar energidistribution. Genom privatiseringen av
1025 det kommunala bolaget Malmö Energi lämnade Malmö över el- och värmeproduktionen i kommunen
1026 till privata fossiljättar. Konsekvenserna av detta har lett till att kommunen tappat initiativförmåga att
1027 ställa om produktionen i en tid när vi behöver den som mest. Det är dags att Malmö kapar sitt
1028 beroende av privata företag och tar ledarskap över energiomställningen i kommunen. Vänsterpartiet
1029 vill att det nya kommunala energibolaget investerar i förnyelsebar el- och värmeproduktion och
1030 därigenom återtar vi makten över omställningstakten. Detta kommunala energibolag ska inte enbart
1031 bedriva förnyelsebar produktion utan även vara innovationsledande inom energiområdet. Bolaget
1032 ska upprätta en kommunal energibuffert genom lokal energilagring.

1033
1034 Malmö stad ska, med sitt ägande i Copenhagen-Malmö Port, blockera all utveckling av infrastruktur
1035 för fossila bränslen i kommunens hamn. Vid placering av kommunens tillgångar ska Malmö stad
1036 tillämpa etiska fonder och inte göra några placeringar i fossilindustrin.

1037
1038 För den som äger sin bostad, är det idag möjligt att göra ROT-avdrag för installation av solpaneler på
1039 sitt tak. Därefter får den som säljer sin överskottsel till elnätet skattesubventioner. Det är naturligtvis
1040 positivt att uppmuntra enskilda att gå före i energiomställningen, men klimatföredöme ska inte vara
1041 begränsat till de som har råd. Malmö ska därför erbjuda hyreshus att installera kommunala
1042 solpaneler på taken där överskottet återbetalas till hyresgästerna.

1043 **Konsumtion och återvinning**

1044 I Sverige utgör konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser dubbelt så mycket som de
1045 produktionsbaserade inom landets gränser. När Malmö stad gör miljöredovisningar ska även
1046 konsumtionen räknas in. En handlingsplan ska tas fram för att minska konsumtionen i kommunen
1047 och istället främja hållbarhet och omställning. En av samhällets stora avigsidor är soporna, som ska
1048 sorteras för återanvändning och återvinning. Målet är att all sortering ska ske hushållsnära. Det ska
1049 vara enkelt att göra rätt. Biologisk behandling, som biogasproduktion, bör premieras i förhållande till
1050 sopförbränning. Det är viktigt att höja målen och prioritera sorteringen av matavfall. Vi vill öka
1051 tillgängligheten till och kvaliteten på återvinningsplatser för förpackningar. Vi vill öka
1052 förutsättningarna för fler typer av återvinning och återanvändning som ger miljönytta, till exempel
1053 textilåtervinning. Vi vill att Malmö stad gör upp en plan för att minska sin plastkonsumtion. När
1054 privata intressen styr sophämtningen är dess främsta mål att maximera vinstmarginaler vilket leder
1055 till en försämrad service, sämre arbetsvillkor och mindre miljönytta. Runt omkring i Europa återtar
1056 kommuner sin sophämtning och hantering till att drivas i gemensam ägo. Malmö stad ska verka för

1057 att VA SYD avslutar sina upphandlade avtal med entreprenörer och istället driva sophämtning i egen
1058 regi.

1059 **Återbruk och kollaborativ ekonomi**

1060 Klimat- och miljökriserna synliggör vikten av att bygga samhället mer jämlikt, inte bara i fråga om
1061 ekonomisk fördelning utan också avseende andra resurser och klimatutrymme. En mycket liten del av
1062 hushållens resurser nyttjas i förhållande till miljökostnaden för att producera dem. Malmö stad ska
1063 underlätta och stödja utvecklingen av en kollaborativ ekonomi, där enskilda på ett organiserat vis
1064 låter resurser cirkulera mellan varandra utan vinstintresse. Malmö stad ska upprätta fysiska platser
1065 för delningspooler, allmänna verkstäder och återbrukscentraler i varje stadsdel. Där kan det finnas
1066 utlån eller uthyrning av arbetsmaskiner till hemmet. Ekologisk och klimatomfattig hållbarhet speglas i
1067 bland annat cirkulär ekonomi och delningsekonomi med syfte att minska vår konsumtion. En viktig
1068 åtgärd vad gäller social hållbarhet är att skapa mötesplatser för stadens invånare. En verksamhet
1069 som förenar båda dessa mål och som Vänsterpartiet Malmö driver på för att inrätta, är "lekotek"; ett
1070 bibliotek som i stället för böcker lånar ut leksaker. Malmö stad ska i budgeten avsätta ekonomiskt
1071 stöd för utveckling av icke-kommersiella strukturer för organisering av dessa resurser.

1072 **Hållbar mat**

1073 Inom en femtonårsperiod ska all jordbruksproduktion på Malmö stads ägor bedrivas ekologiskt. Nya
1074 arrendeavtal ska ges till arrendatorer som ställer om till ekologiskt jordbruk. Kommunen ska i
1075 upphandlingen använda de råvaror som produceras på de ekologiska gårdarna i stadens
1076 närhet. Malmö stad ska genom sina inköp till skolrestauranger och andra kommunala storkök öka
1077 efterfrågan på ekologiskt odlad och närproducerad mat. Den internationella solidariteten kräver att
1078 vi köper etiskt certifierade produkter. När Malmö stad lagar och serverar mat ska det alltid finnas en
1079 respekt för olika trosuppfattningar och personliga val gällande matens innehåll. Målet är minskad
1080 köttkonsumtion och en mer ekologisk, närproducerad och klimatsmart mat. Malmö stad bör aktivt
1081 stötta ekologiska odlare i närområdet och arbeta för en ökad produktion inom kommunens gränser.
1082 Det gör nytta för både medborgare, producenter och naturen. Vänsterpartiet vill därför att
1083 kommunen upplåter lokaler och mark till denna typ av verksamheter samt aktivt agerar till fördel för
1084 lokal produktion vid offentlig upphandling.

1085
1086 Malmö stad ska ta fram en handlingsplan för minskad kött- och mejerikonsumtion i kommunen, till
1087 förmån för växtbaserad mat. De egna verksamheter ska stegvis växla över till allt mer lokal
1088 växtbaserad mat. Andelen köttbaserad mat ska minska med 40 % under den kommande
1089 mandatperioden, till samma nivå som gällde i början av 1990-talet. Tillagningskök ska ersätta
1090 uppvärmningskök i verksamheterna och bespisningspersonal ska fortbildas för att öka kompetensen
1091 om växtbaserad mat och tillvaratagande av matsvinn. Oerhörda mängder mat slängs helt i onödan
1092 från butiker och storkök på grund av överskott. Matsvinn utgör ett stort miljöproblem då all energi
1093 som gått åt för att producera maten går till spillo. Matsvinnets miljöpåverkan kan till viss del
1094 kompenseras genom att den går till biobränsle, men det är fortfarande bättre för miljön om maten
1095 användes till det den var tänkt för. Malmö stad ska upprätta en kommunal uppsamlingsenhet som
1096 hämtar ätbar men överflödigt mat som sedan distribuerar och fördelar den till solidaritetsinitiativ och
1097 folkkök villkorat att verksamheterna drivs utan vinstsyfte.

1098 **Hållbar stadsutveckling**

1099 Alla har rätt till vårt offentliga rum. En viktig uppgift med stadsplaneringens är att föra kommunen
1100 mot ekologisk och klimatomfattig hållbarhet, motverka segregation och öka tillgängligheten för alla
1101 grupper. Vi vill bygga ihop staden och ta bort barriärer. Vi verkar för god arkitektur. Vi synliggör,
1102 bevarar och förstärker värdefulla platser i människors vardag och Malmös historia. I vårt Malmö vill vi
1103 att Malmöbornas möjligheter att vara delaktiga i kommunens utveckling avsevärt förbättras. I
1104 arbetet med den hållbara stadsutvecklingen ska ungdomar inkluderas, för att de ska vara en del av
1105 sin stad och sitt område. För att skapa likvärdiga rättigheter för kvinnor och män till det offentliga
1106 rummet krävs att all stadsplanering redovisar en tydlig konsekvensbeskrivning ur ett
1107 genusperspektiv. Arbetet med full tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning måste
1108 intensifieras. När det gäller renhållning och snöröjning ska tillgängligheten för rullatorer, permobiler
1109 och barnvagnar prioriteras.

1110

1111 Malmös framtida utbyggnad ska ske på ett för miljön så skonsamt sätt som möjligt. Jordbruksmark,
1112 en basresurs i samhället, ska inte tas i anspråk för byggnation. I första hand ska redan exploaterad
1113 mark, som gamla industritomter eller delar av hamnen som inte längre används för
1114 hamnverksamhet, tillgodose behovet av mer mark för verksamheter eller bostäder. Först om dessa
1115 områden är färdigbyggda, eller om behovet inte kan tillgodoses där, ska staden ta i anspråk ny
1116 jordbruksmark för byggnation. Malmö är och ska förbli en nära stad. Gifter i marken är ett stort
1117 problem, många tomter står därför outnyttjade. Vi vill omvandla gamla industriområden till nya
1118 bostadsområden. Vi anser att staten och kommunen ska samverka för att sanera tomterna.
1119 Ytterligare externa köpcentra ska inte anläggas inom kommunen, vi vill istället ha bostadsområden
1120 med närservice. Målet ska vara att stadens invånare kan nå de flesta av sina behov med en kort
1121 promenad eller cykeltur. När vi bygger nytt vill vi att 1 procent av budgeten ska gå till offentlig
1122 konstnärlig utsmyckning.

1123

1124 En blandad stadsbebyggelse ger en tryggare stad och en mer levande stadsmiljö som är mycket mer
1125 trygghetsskapande än olika övervakningssystem. Vi vill se fler offentliga gratis toaletter runt om i
1126 staden. Kommunala lokaler ska kunna användas på olika sätt, till exempel ska skollokaler vara öppna
1127 på kvällstid för föreningar och fritidsverksamheter. Trygghetsaspekten ska vara tydlig när det gäller
1128 belysning, buskage och annan offentlig miljö.
1129 Vid byggandet av kommunala lokaler av olika slag ska alltid solpaneler installeras på taken.

1130

1131 Malmö tillhör Malmöborna. I staden finns bred och stor kompetens hos våra invånare, om fler
1132 kommer till tals kan vi skapa en bättre stad och få fram fler innovativa idéer. Vänsterpartiet vill hitta
1133 system för att understödja invånarnas inflytande över staden. Genom att aktivt jobba med
1134 demokratiska processer, såsom medborgarbudget, har invånarna i Malmö möjlighet att forma staden
1135 som de vill bo, verka och leva i.

1136 **En grönare stad**

1137 Det är viktigt att fortsätta värna och etablera gröna stråk i form av parker, alléer, natur- och
1138 rekreatiomsområden som ett led i bevarandet av den biologiska mångfalden. Vi vill att biologisk
1139 mångfald blir en tydligare del i vår samhällsplanering för att kunna dra mer nytta av naturens
1140 ekosystemtjänster, som att växterna bidrag till att rena luft, pollinatörernas befruktande av träd och
1141 mikroorganismernas vattenrenande effekter. Vår vision för ett grönare Malmö tar sin utgångspunkt i

1142 såväl naturvård, som sociala-, rättvise- samt hälsoskäl. Staden behöver i högre grad bli en plats för
1143 alla, också för andra än människor. Den biologiska mångfalden i staden ska öka, genom att det
1144 skapas nya grönområden. Våra parker och andra grönområden ska skötas ekologiskt för att ge
1145 utrymme åt biologisk mångfald. Vänsterpartiet motsätter sig att privata arrangemang ska få utnyttja
1146 parkerna som då blir avstängda för allmänheten och grönytorna riskerar stora skador. Vänsterpartiet
1147 vill öka tillgången på rekreationsområden, miljöer där annat än trafik- och marknadsintressen får
1148 utrymme. Det finns stora ojämlikheter i kommunen gällande tillgänglighet till rekreation, i väst är det
1149 nära havet, i öst är det nära motorvägarna. Det är en stor brist på grönområde i den sistnämnda
1150 delen av staden. Vänsterpartiet vill att vattnet i stadens kanaler ska göras tjänligt för att möjliggöra
1151 rekreation i form av fiske och bad.

1152
1153 Mer mat måste odlas i staden och kommunen bör ta större ansvar i den processen. En ätbar park
1154 skulle öka den biologiska mångfalden, överbrygga sociala strukturer, vara nyttigt i utbildningssyfte
1155 samt befästa Malmös position som en progressiv miljöstad. För övrigt ska ytor för stadsodling och
1156 kolonilotter skapas i befintlig bebyggelse och vara en självklarhet i all nybyggnation. Malmö stad bör
1157 ta fram en åtgärdsplan för att rädda bin och andra pollinatörer.

1158
1159 Havet är ett viktigt område för biologisk mångfald och en viktig mötesplats för människor från alla
1160 delar av staden. För att denna viktiga livskvalitet inte ska utarmas krävs en havspolitik med minskade
1161 utsläpp till havet. Därför vill Vänsterpartiet att Malmö stad kräver att regeringen begär garantier för
1162 att danska utsläpp och dumpning av förorenat slam inte förgiftar svenskt vatten. Det är viktigt att
1163 bevara Öresunds biologiska mångfald, ålgräsängar och vattengenomströmningen till och från
1164 Östersjön. Vattenresurserna kan inte bara exploateras genom till exempel utfyllnadsprojekt och
1165 konstgjorda öar för att skapa mera mark till kommunen.

1166 **Meningsfull fritid för alla**

1167 *Vänsterpartiet anser, att en meningsfull fritid är en grundläggande demokratisk rättighet*
1168 *för alla Malmöbor oberoende av klass, kön, ålder, funktionsförmåga eller etnisk bakgrund. Det ska*
1169 *inte vara plånbokens tjocklek som avgör vem som får chans till kreativitet, fritid och idrott.*

1170 **Stärk föreningarna**

1171 Människors delaktighet i föreningslivet och våra folkrörelser är en viktig del av demokratin.
1172 Vänsterpartiet vill uppmuntra ett allsidigt föreningsliv. Det samhälle vi har idag är ett resultat av
1173 folkrörelsens kamp, därför är bra villkor för föreningslivet grundläggande. Det är oroande att antalet
1174 föreningsaktiviteter sjunker. Kommunen måste i fortsatt dialog med medborgarna och föreningarna
1175 förbättra och vid behov förändra villkoren med syfte att stärka föreningslivet. En kommunal portal
1176 eller liknande kan vara ett sätt att skapa en överblick på vilka aktiviteter som finns i kommunen.

1177 **En meningsfull fritid är viktig för hälsan och demokratin**

1178 Alla Malmöbor har idag inte samma möjlighet till en meningsfull fritid. Vänsterpartiet vill förändra
1179 detta genom att riva hinder som till exempel avgifter, långa transportsträckor och könsstereotypa
1180 mönster. Vi vill se till att aktiviteter och mötesplatser finns i hela staden. Ett aktivt föreningsliv
1181 motverkar ohälsa och är en förutsättning för demokratisk delaktighet.

1182 **Jämställd fritid**

1183 Flickor och pojkar ska ges samma rättigheter och möjligheter till en meningsfull fritid. Föreningarnas
1184 bidrag och villkor ska granskas ur ett jämställdhetsperspektiv. Kommunens fritidsgårdar och
1185 mötesplatser ska aktivt jobba med att både flickor och pojkar ges makt, resurser och utrymme. Det är
1186 idag fler pojkar än flickor som deltar. Verksamheten ska ha ett tydligt mål att genom organisation och
1187 innehåll prioritera flickors deltagande. Kommunens bolag ska ha ett tydligt jämställdhetsperspektiv
1188 vid sponsring av idrottsklubbar.

1189 **Jämlika förutsättningar för föreningslivet**

1190 Vi vet att förutsättningarna ser olika ut inom föreningslivet, där män, svenskhet och funktionalitet
1191 premieras. Vänsterpartiet vill förändra föreningsstödet så att nyetablerade föreningar har lättare att
1192 få information och stöd. Vi vill uppmuntra föreningar som arbetar med aktiviteter som är riktade till
1193 personer med funktionsnedsättning. Alla föreningar som får stöd av kommunen ska visa hur de
1194 arbetar mot diskriminering.

1195 **Värna breddidrotten**

1196 Både bredd- och elitidrotten behövs, men vi anser att kommunens uppgift är att särskilt värna om
1197 breddidrotten. Det ska vara lika förutsättningar för alla. Vänsterpartiet arbetar för en jämställd
1198 idrott, fri från rasism och homo-, bi- och transfobi.

1199 **Gemensamt ägande ger lägre hyror åt föreningarna**

1200 Bristen på lokaler begränsar organisations- och mötesfriheten. Öppna kommunala anläggningar
1201 garanterar både föreningsaktiva och andra Malmöbornas behov. Med gemensamt ägande kan vi
1202 garantera låga hyror och entréavgifter som gör fritiden öppen för alla.

1203 **Fler mötesplatser och fritidsgårdar**

1204 Fritidsgårdar och andra mötesplatser är viktiga för demokratin och för att ta tillvara människors,
1205 speciellt barn och ungas, engagemang, kreativitet och vilja. De ska vara platser att mötas på, fria från
1206 kommersialisering, diskriminering och stereotypa normer. Vänsterpartiet vill satsa resurser på
1207 mötesplatserna så att personalen har möjlighet att skapa bärande relationer till de unga. Barn och
1208 ungdomar ska kunna påverka sina mötesplatser, och ses som resurser, inte som problem. Det behövs
1209 fler öppna mötesplatser där både unga och vuxna Malmöborna kan mötas, allaktivitetshus är ett bra
1210 exempel. Även för pensionärer och personer med funktionsnedsättning behövs fler mötesplatser
1211 med stimulerande aktiviteter. I ett samhälle som vårt, där inte alla känner sig trygga överallt på grund
1212 av diskriminering, är det angeläget att skapa frirum. Mötesplatser för HBTQIA+-ungdomar, är ett
1213 sådant frirum som ska stödjas. Vid byggandet av nya bostadsområden ska det alltid finnas med lokaler
1214 för olika fritidsverksamheter i planeringen.

1215 **Mer möjlighet till rörelse**

1216 För att kunna tillgodose barns behov av rörelse krävs satsningar i hela staden, speciellt viktigt är att
1217 upplåta ytor i tätbebyggda delar av staden. Det krävs en utbyggnad av lekplatser för de små barnen,
1218 spontanidrottsplatser, parker och idrottsanläggningar som kan användas både av föreningar och
1219 spontant av människor som vill träffas och idrotta. Resurser ska fördelas efter behov och vid
1220 underhåll eller nybyggnation ska särskilt miljonprogramsområdenas behov beaktas. Vänsterpartiet
1221 vill att skolbyggnader och skolgårdar används mer aktivt på kvällar och helger. Simkunnigheten är låg
1222 i Malmö, därför ska kommunen erbjuda gratis sommarsimskola till alla. Vi vill också att Malmö stad,
1223 tillsammans med berörda intresseorganisationer, tillgänglighetsanpassar Malmöns lekplatser.

1224
1225 En positiv trend, som ska uppmuntras, är ett ökat nyttjande av vår natur och våra parker. Natur- och
1226 miljövärden måste göras tillgängliga för fler Malmöbor genom att kollektivtrafik planeras för besök
1227 på dessa platser. Kommunen ska även verka för att anlägga fler tillgängliga och sammanhängande
1228 promenadstråk runt i hela Malmö. Vänsterpartiet vill också utöka möjligheterna till idrottsaktiviteter
1229 i Malmös parker, gator och offentliga ytor.

1230 **Kultur för förändring**

1231 *Kultur är en samhällsförändrande kraft som fler ska få tillgång till. För Vänsterpartiet är fokus att alla*
1232 *ska få ta del av och utöva kultur.*

1233 **Kultur och demokrati**

1234 Kulturen har ett alldeles eget värde, som inte behöver motiveras av att den är nyttig för något annat.
1235 All kultur gillas inte av alla, men all kultur behövs för att alla ska få rätt till kultur. Därför ska Malmö
1236 satsa på en kulturpolitik som stödjer både bredd och spets, där ett levande och bubblande kulturliv
1237 kan överleva och utvecklas. Kulturen ska vare sig förbehållas en liten elit eller användas för att
1238 marknadsföra Malmö, utan i första hand finnas till för alla oss som bor och lever i Malmö.

1239
1240 Kultur är en mänsklig rättighet som handlar om yttrandefrihet och det fria ordet som aldrig får tystas.
1241 Vi vill utveckla Malmös arbete med fristadsförfattare till att omfatta fler och även gälla utövare inom
1242 andra konstformer.

1243 **Kultur för alla**

1244 Tillgång till kultur ska garanteras alla oavsett deras tidigare erfarenheter, kulturella kapital och
1245 tjocklek på plånboken. Kulturpolitiken ska vara kompenserande för att klassamhället snedfördelning
1246 av kultur ska motverkas. Genom mycket låga eller inga avgifter ska alla kunna uppleva musik, konst,
1247 film och teater samt ta del av vårt kulturarv och tänkvärda utställningar på museerna. På
1248 kommunens museer vill vi införa ett automatiskt årskort vilket innebär att en erlagd entréavgift gäller
1249 hela året ut för obegränsat antal besök. Öppettiderna på institutionerna ska vara generösa och
1250 anpassade till Malmöbornas behov. Vi vill att det erbjuds kulturpedagogisk verksamhet för barn och
1251 unga på alla institutioner, men också för alla Malmöbor utan egen erfarenhet av att uppleva och
1252 tolka utställningar och föreställningar.

1253
1254 När Malmö stad arrangerar stora kulturarrangemang, som *Malmöfestivalen*, är det viktigt att
1255 kombinera internationella och nationella artister med lokala kulturarbetare. Kultur ska finnas över
1256 hela staden genom allt från allaktivitetshus och stadsdelsbibliotek till fria kulturgrupper,
1257 kulturskolans verksamhet och festivaler underifrån. Genom att arbeta nyskapande med
1258 kulturförmedling kan fler få tillgång till kulturen, ett exempel kan vara att inrätta kulturombud i våra
1259 bostadsområden och på kommunens arbetsplatser.

1260
1261 Vi har, genom lagstiftning, ett särskilt ansvar att främja nationella minoriteters kulturer. Detta ska
1262 synas både som en naturlig del i ordinarie arrangemang och som specifika satsningar. Det är även
1263 viktigt att stärka tillgången till lokaler, till exempel genom ett kulturhus för nationella minoriteter.

1264 **Kulturarv**

1265 Vänsterpartiet ser bevarandet av kulturarvet som en viktig kulturpolitisk uppgift. Vi måste känna till
1266 vår historia för att förstå den tid vi lever i och kunna bana väg för framtiden. Fortfarande utgår
1267 mycket av den historiebereskrivning vi får, inte minst i skolorna, från en borgerlig kultur. Vi vill att den
1268 folkliga kulturen ska få större utrymme. Genusperspektivet, arbetarrörelsens historia,
1269 immigranternas historia och den nationella minoriteternas historiska situation i Sverige samt Sveriges
1270 roll i skapandet av en orättvis värld där människor tvingas på flykt behöver belysas. *Malmö*
1271 *stadsarkiv*s samlingar måste bli mer lättillgängliga och de ska samarbeta med skolorna. Kommunens
1272 muséer bör satsa på att utveckla digitala och virtuella utställningar som komplement till dagens
1273 utbud.

1274 **Folkbiblioteken och litteratur**

1275 I vår stad ska alla ha rätt till likvärdig biblioteksservice och känna sig välkomna till biblioteken.
1276 Kommunens områdesbibliotek måste få utökade resurser som garanterar utveckling av
1277 verksamheten och litteraturinköp. Nya bibliotek ska förläggas i ekonomiskt utsatta områden. De
1278 bibliotek som finns ska stärkas exempelvis genom en väl utbyggd barn- och ungdomsverksamhet.
1279 Biblioteken har många roller: en öppen mötesplats där alla är välkomna, ett demokratins hus som
1280 tillgodoser befolkningens behov av information och kunskap samt ett utrymme för samtal och
1281 diskussion. Biblioteken ska fortsätta vara och utveckla en plats där litteraturen, läsandet och boken
1282 står i centrum. Biblioteken ska vara tillgängliga, genom att erbjuda litteratur på olika språk, längre
1283 öppettider och bokbussar. Biblioteken ska ha aktiv dialog med alla Malmöbor inte minst
1284 underrepresenterade och diskriminerade. Barns och ungdomars tillgång till litteratur ska prioriteras.
1285 Bibliotekens viktigaste resurs är bibliotekarierna, deras yrkeskunskap och arbete ska uppvärderas och
1286 ges utökat utrymme i verksamheten. Läsatsningar som når och stimulerar till läsning, som böcker på
1287 arbetsplatser och vårdinrättningar och litteraturföreningar är viktiga att stödja och utveckla i Malmö.

1288 **Barn- och ungdomskultur i hela staden**

1289 Barn och unga ska ha rätt att ta del av ett rikt kulturliv och möjlighet att skapa själva. Utbud och
1290 aktiviteter ska finnas i hela staden så att barn och unga kan välja det som passar dem själva bäst. Den
1291 satsning som görs via *Sommarscen Malmö* på barnkultur i många av stadens delar ska fortsätta och
1292 utvecklas, likaså bör *Folkets Parks* lyckade satsningar på gratis kultur för barn och vuxna fortsätta.
1293

1294 *Kulturskolan* är till för alla barn och ungdomar i Malmö. Alla som vill ska ges möjlighet att delta och
1295 *Kulturskolan* ska aktivt arbeta med att få barn från hela staden att delta i verksamheten, inte minst
1296 från de områden som idag är underrepresenterade i verksamheten. Barn och unga ska erbjudas olika
1297 aktiviteter inom kulturskolan. En grundläggande förutsättning för att kunna söka sig till *Kulturskolan*
1298 är att utbudet motsvarar intresset och att verksamhet erbjuds på många platser i Malmö. Vi vill att
1299 Kulturskolans avgifter ska vara låga eller helst avskaffade. Vi vill satsa mer resurser på *El Sistema*, en
1300 orkesterverksamhet för barn, så fler barn i Malmö nås.

1301
1302 Det är viktigt att närheten till barn- och ungdomskultur ökar för de som bor i områden med lägre
1303 inkomster och högre arbetslöshet. Det kräver ökad kreativitet och nytänkande i hur
1304 kulturinstitutioner i alla dess former placeras och utövar sin verksamhet i Malmö. Allaktivitetshus i
1305 hela Malmö ger ungas eget skapande utrymme. Vänsterpartiet vill att alla nya grundskolor som byggs
1306 i Malmö ska anpassas så att allaktivitetshus blir en integrerad del av skolan.
1307

1308 Skolans roll för att barn och unga ska få del av kultur kan inte nog understrykas. Vi vill både att *Unga*
1309 *Teatern* och skolbioverksamheten utvecklas, att fler fria kulturarbetare engageras i skolans
1310 verksamhet och att kultur för barn och unga prioriteras i kulturnämndens arbete.

1311

1312 Kulturpraktik via *Ung i Sommar* där många av stadens unga under tre veckor får praktisera på en av
1313 kommunens kulturinstitutioner, ska utvecklas, förstärkas och spridas bättre till alla kommunens
1314 institutioner.

1315 **Institutionerna och det fria kulturlivet**

1316 Vänsterpartiets uppfattning är att institutionerna och den fria kulturen behöver och berikar
1317 varandra. Institutionernas grundfinansiering ska säkras och institutionernas verksamhet aktivt
1318 tillgängliggöras för fler Malmöbor. I Malmö har vi flera konstnärliga högskoleutbildningar och det ska
1319 bättre tas tillvara. Kulturarbetare ska få större möjlighet att verka i till exempel skolorna och inom
1320 vården. Malmö stadsteater är viktig för att professionell teater ska nå till breda grupper av
1321 Malmöbor. Stadsteatern ska både göra sina produktioner på ordinarie scener och bedriva en
1322 uppsökande verksamhet runt om i staden.

1323

1324 Stödet till det fria kulturlivet måste öka kraftigt och prioriteras. En grundläggande förutsättning för
1325 att kunna bedriva verksamhet är tillgång till ändamålsenliga lokaler. De centralt belägna
1326 kulturinstitutionerna ska därför öka sin uppsökande verksamhet.

1327

1328 Folkbildning och bildning för vuxna genom studieförbund och folkhögskolor är centralt för
1329 kommunen och dess utveckling. Tillsammans utgör de en arena, vid sidan om de traditionella
1330 utbildningarna, för enskilda och föreningar. Genom studiecirkel och annan verksamhet väcks
1331 nyfikenhet och möjligheter till förändring, demokrati och samhällsengagemang. Genom
1332 folkbildningen utjämnas utbildningsklyftor och bildningsnivån i samhället höjs. Idag är både
1333 studieförbund och folkhögskolor avgörande delar i arbetet för att nyanlända ska kunna etablera sig i
1334 samhället. Här bedrivs framgångsrika etableringskurser, SFI med mera. Studieförbund och
1335 folkhögskolor ska ges bättre förutsättningar att verka i kommunen. Stödet till studieförbunden ska
1336 premiera de aktiviteter som når ut till de mest utsatta områdena och till de med låg utbildning.

1337 **Stärk alla konstarter i Malmö**

1338 Film, bildkonst, scenkonst, dans, litteratur och musik är alla konstarter som finns väl representerade i
1339 Malmö både som institutioner och i det fria kulturlivet. Malmös omfattande kulturutbud och många
1340 kulturarbetare inom dessa kulturformer gör Malmö till en unik plats. Vänsterpartiet vill stärka
1341 kulturarbetarnas förutsättningar att verka inom sin kulturform. Kulturarbetarnas
1342 försörjningsmöjligheter ska öka, den gemensamma infrastrukturen ska stärkas och stödet till det fria
1343 kulturlivet öka.

1344

1345 Kvalitetsfilmen ska utökas och stärkas, fortsätta verka och få en utökad publik. En viktig del av
1346 Malmös filmscen är den omfattande festivalverksamheten som ska stödjas. Produktionen av
1347 dokumentär- och spelfilm från Malmö är framgångsrikt. Malmö bör satsa resurser för att stödja
1348 filmkulturen på fler och nya sätt.

1349

1350 Konsten till folket är ett slagord som har sin plats också i vår tid. Vi vill inom bildkonsten bland annat
1351 prioritera stöd till lokala gallerier framför allt de konstnärsdrivna, vi vill utöka systemet med

1352 ateljéstipendier och stödja konstvisningar i hela Malmö framför allt där det inte normalt visas konst.
1353 Ateljéer med rimliga hyror är viktigt för konstlivet, det ska prioriteras av kommunen. Kommunala
1354 skolors slöjdsalar ska kunna användas till studiecirkel och konstutövning. Konst i alla offentliga
1355 miljöer måste utökas och demokratiseras. Målet att 1 % av byggkostnaderna ska gå till konstnärlig
1356 utsmyckning ska genomföras vid alla byggen i Malmö. Nya former inom bildkonsten som gatukonst
1357 ska stödjas.

1358
1359 Scenkonsten har starka traditioner i Malmö med både framgångsrika dans- och teaterinstitutioner
1360 samt fria grupper, ofta med ett samhällskritiskt anslag. Vänsterpartiet vill optimera förutsättningarna
1361 för samverkan mellan institutionerna och de fria grupperna. Vi vill att teatern kommer ut i hela
1362 Malmö genom billiga replokaler och samutnyttjade resurser som kommer fler grupper till godo. I
1363 Malmö bör det finnas utrymme för en återkommande scenkonstbiennal.

1364
1365 Musiken, i alla dess former, har en viktig plats i många människors liv. Musiker som verkar i Malmö
1366 behöver utökade möjligheter att göra det, till exempel genom stöd till minifestivaler,
1367 musikföreningar och kulturhus. De som arbetar med jämställda bokningar ska premieras. Vi vill att
1368 fler Malmöbor får tillgång till den klassiska musiken.

1369 **Feministiska och antirasistiska perspektiv**

1370 Kulturlivet måste spegla Malmöborna, både vad gäller ekonomiskt stöd och institutionernas
1371 repertoarer. Jämställdhetsintegrering och andra metoder för att upptäcka och agera mot
1372 diskriminering inom det offentliga kulturlivet ska intensifieras. Institutionerna har ett särskilt ansvar
1373 att spegla befolkningen och rådande samhällsförhållande. Kommunen ska tillsammans med
1374 civilsamhället arbeta för att få till en liknande certifiering för antirasism. Vi vill att utbytet med
1375 institutionernas motsvarighet i Malmöbornas ursprungsländer ska öka. Malmö stad ska bli bättre på
1376 att uppmärksamma och ge utrymme för de kulturutövare från andra länder som finns i vår stad.
1377 Malmö har en aktiv feministisk scen som ska stödjas genom att tjejer får bättre tillgång till replokaler
1378 och konserttillfällen. *Sommarscen Malmö* och andra liknande kultursatsningar ska spridas än bättre i
1379 staden, det är viktigt med kultur i stadens alla delar, inte bara i centrum.

1380 **En trygg och människovänlig socialtjänst, vård och omsorg**

1381 *För Vänsterpartiet går folkhälso-, vård- och omsorgspolitiken ut på att ge människor mer lika*
1382 *förutsättningar till ett gott liv. Vårt mål för folkhälsoarbetet är att hälsotillståndet i första hand ska*
1383 *förbättras för dem som har sämst hälsa. Vi vill att satsningar görs för att förhindra ohälsa och*
1384 *ekonomiska konsekvenser längre fram. Den sociala dimensionen av samhällsplanering är viktig. För*
1385 *att samhället ska kunna utvecklas och den enskildes rätt till ett bra liv ska kunna uppnås måste vi*
1386 *satsa på preventiva insatser. Vi vill skapa ett samhälle som är byggt för människan och inte för den*
1387 *enskildes girighet. En förutsättning för en bra vård och för en bra arbetsmiljö är att det finns*
1388 *tillräckligt med personal. Vänsterpartiet arbetar därför för att styra resurserna till ökad*
1389 *personalbemanning i vård- och omsorgssektorn. Vänsterpartiet höjer hellre skatten än drar ner på*
1390 *välfärden och motsätter oss allt vinstuttag från välfärden.*

1391 **En feministisk, antirasistisk och jämlik vård och omsorg**

1392 Samhället ska utformas så att personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar är fullt ut
1393 delaktiga. Äldre och personer med funktionsnedsättningar är resurser i samhället. Deras

1394 livserfarenhet och kunskap ska tas tillvara i samhällsbyggandet. Då krävs en utbyggd välfärd som
1395 kommer alla till del, en omsorg som tar hänsyn till den enskildes behov. Äldre och personer med
1396 funktionsnedsättningar har rätt att få stöd på ett språk de förstår och möta respekt för sina livsval
1397 och bakgrunder. Minoritetslagstiftningen ger rätt till äldreomsorg på nationella minoritetsspråk, om
1398 det finns personal som behärskar språken. Kommunen ska arbeta aktivt för att kartlägga behoven
1399 och rekrytera så att rättigheten kan tillgodoses. Malmö är finskt förvaltningsområde och äldreomsorg
1400 helt eller till väsentliga delar på finska är en rättighet. Malmö stad ska tillgodose detta i alla delar av
1401 äldreomsorgen. Omsorgen fördelas idag ojämnt mellan män och kvinnor. För att motverka det vill
1402 Vänsterpartiet att biståndshandläggare ska få utbildning kring diskriminerings- och genusfrågor. Det
1403 är i första hand brukarens behov och ekonomi styra vilka insatser som erbjuds, inte ursprung eller
1404 kön.

1405
1406 Samhället har det övergripande ansvaret för vård och omsorg. Därför anser vi att vård och omsorg
1407 också ska bedrivas i offentlig regi. Vi värnar den kommunala hemtjänsten och LSS-boendena i Malmö
1408 och verkar för att all äldreomsorg ska vara kommunal. Anhöriga, mest kvinnor, utnyttjas som gratis
1409 vårdpersonal när det finns brister i vården. De som ändå vårdar någon närstående i hemmet ska ha
1410 möjlighet till stöd och regelbunden avlastning. Kvinnor är trippelt beroende av vård- och
1411 omsorgssektorn, som arbetstagare, som anhörigvårdare och som brukare.

1412
1413 Personer med utländsk bakgrund nyttjar välfärdstjänster i lägre grad än andra. Det är därför viktigt
1414 att initiativ tas för att bättre erbjuda vård och omsorg till alla, samt att motverka risker för
1415 diskriminering av rasifierade kommuninvånare.

1416 **Bryt ofrivillig ensamhet**

1417 Vänsterpartiet Malmö vill bryta ofrivillig isolering i kommunen. Vi vill utveckla fler typer av boenden
1418 som fler kan ha tillgång till och ha en välfungerande färdtjänst. Mötesplatser och kommunalt
1419 bekostad ledsagning för äldre är viktiga insatser för att höja livskvaliteten. Äldre med utländsk
1420 bakgrund kan behöva särskilda mötesplatser där deras modersmål talas och vårdinsatser av personal
1421 med matchande språkkunskaper. Likaså kan HBTQIA+ personer ha behov av särskilda mötesplatser
1422 och boenden för att kunna leva ett fullgott liv på ålderns höst.

1423 **Inflytande över sin omsorg**

1424 I Vänsterpartiets Malmö vill vi att behoven hos de som behöver kommunens omsorg ska stå i
1425 centrum. Malmö stad ska därför arbeta aktivt med brukarinflytande, i dialog i det dagliga arbetet och
1426 genom att systematiskt efterfråga vad de som är i behov av omsorgen tycker. Ideella
1427 intresseföreningar gör ett ovärderligt arbete och det vill vi att kommunen ska stödja och uppvärdera.

1428 **Äldreomsorg ska utgå från äldres behov**

1429 Vård och omsorg ska garantera äldre ett gott och värdigt liv. Coronapandemin visade tydligt hur
1430 äldreomsorgen eftersatts och underfinansierats under många år. Det krävs mer resurser för att
1431 komma till rätta med underbemanning, brister och dåliga arbetsförhållanden. Kvaliteten på vården
1432 ska vara styrande, inte kostnaderna.

1433
1434 Äldre ska känna sig trygga med få, för dem kända personer från hemtjänsten och själva styra de
1435 dagliga insatserna mer. Kontinuiteten skall vara god och personalen ha rätt kompetens. Alla anställda

1436 inom vård och omsorg behöver en grundutbildning, kontinuerlig fortbildning och tillgång till
 1437 handledning.

1438

1439 Vi vill se en helhetssyn på vården – inte en uppdelning i olika moment. Det förutsätter att alla länkar i
 1440 vårdkedjan samarbetar och kommunicerar. Många äldre har behov av flera medicinska specialiteter.
 1441 Samordningen med regionen är viktig och måste fungera väl. Speciella insatser behövs för dementa,
 1442 men också för äldre med psykiatriska sjukdomar Tillgång till geriatriker, rehabiliteringspersonal,
 1443 undersköterskor, skötare, sjuksköterskor och annan medicinsk personal i tillräcklig omfattning ska
 1444 garanteras.

1445

1446 En viktig fråga för många äldre är maten, det ska erbjudas kommunal hjälp med matleveranser enligt
 1447 brukarnas önskemål.

1448

1449 Vi vill att kommunala hemsjukvården ska bli avgiftsfri för alla över 85 år, samtidigt som öppenvården
 1450 för dem blir avgiftsfri. Det är viktigt för äldre med stora vårdbehov. Vi vill ha fler mellanvårdsformer
 1451 som till exempel trygghetsboende och avlastningsplatser. Hemtjänst och särskilda boende ska
 1452 anpassas för olika gruppers behov. Personer med ett annat modersmål än svenska kan tappa sitt
 1453 svenska språk. Vi vill erbjuda vårdboende där personalen talar samma modersmål som de boende.

1454 **Starta fler trygghetsboenden**

1455 Åren framöver ökar antalet äldre i Malmö, men kommunen ligger illa till vad gäller äldreboenden och
 1456 den ordinarie bostadsmarknaden visar ingen vilja att skapa bostäder där äldre med lägre pensioner
 1457 kan åldras med bibehållen självständighet. Vänsterpartiet kräver en konkret plan för hur Malmös
 1458 gamla ska erbjudas olika boendeformer utifrån sina behov och önskemål. Ökningen av antalet äldre
 1459 som kommer de närmaste åren skapar ett behov av fler särskilda boenden. Vänsterpartiet att fler
 1460 trygghetsboenden för äldre startas, dels trygghetsboende som förmedlas via Boplatz Syds kö och dels
 1461 trygghetsboenden som tilldelas efter behov och biståndsbedömning.

1462 **Delaktighet för alla i samhället**

1463 Kampen för att återupprätta LSS - lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade - är en
 1464 solidarisk kamp för mänskliga rättigheter och jämlikhet. På ett ögonblick kan livet för en Malmöbo
 1465 förändras och hen kan vara i behov av LSS-insatser i olika grad livet ut. Det kan handla om att råka ut
 1466 för en olycka eller att bli förälder till ett barn med en bestående funktionsnedsättning. Genom
 1467 neddragningar inom LSS förtrycks Malmöbor aktivt. Kommunen har således ett stort ansvar för att
 1468 realisera och agera utifrån lagstiftningen.

1469

1470 Personlig assistans är en nödvändighet för många Malmöbors rätt till ett bra liv. Den utdragna
 1471 kampen mellan kommuner och Försäkringskassan kring vem som ska finansiera personlig assistans
 1472 leder till lidande för många människor. Vi vill se den enskildas rätt till assistans som ett prioriterat
 1473 område.

1474

1475 Alla kommunala beslut ska ha ett tillgänglighetsperspektiv, det gäller boenden, stadsplanering,
 1476 lekplatser, kulturarrangemang med mera. Speciellt viktigt är det att ha ett barnperspektiv för barn
 1477 med funktionsnedsättningar. LSS-insatser ska utformas på det sätt som medborgaren önskar. En
 1478 förutsättning för delaktighet är att LSS-handläggare har tät kontakt med brukarna. Det för att kunna
 1479 ge insatser utifrån brukarnas egna behov. Det kan till exempel gälla rätt till kontaktpersoner och

1480 ledsagare som även jobbar kvällar och helger. LSS-boenden ska byggas efter behov och utifrån
 1481 nationella riktlinjer om antalet boende per enhet. Vänsterpartiet motsätter sig samlokalisering av
 1482 flera olika LSS-boenden. Vänsterpartiet värnar LSS-lagstiftningen, men vi ser med oro på hur övriga
 1483 samhället ibland träder undan då en person fått rätt till LSS. Personer inom LSS-kretsen har, som alla
 1484 andra, rätt till delaktighet i hela samhället. Det är viktigt att alla som möter brukarna har ett bra
 1485 bemötande, detta säkerställs med regelbundna fortbildningsinsatser.

1486

1487 Daglig verksamhet ska hålla en hög kvalitet och vara individuellt utformad. Vänsterpartiet anser att
 1488 den kommunala habiliteringsersättningen bör höjas. För de Malmöbor som har förmåga och en
 1489 önskan att gå vidare från daglig verksamhet till lönearbete vill Vänsterpartiet skapa ett stärkt
 1490 skyddsnät med möjligheten att prova på lönearbete, men med garanti att kunna återgå till daglig
 1491 verksamhet vid behov.

1492

1493 Vänsterpartiet verkar också för att alla som deltagit inom daglig verksamhet i Malmö stad ska
 1494 erbjudas en minnesgåva efter 25 år, på liknande villkor som kommunens anställda.

1495

1496 Ökat samspel och bättre kommunikation mellan socialtjänst, psykiatri och andra insatser runt
 1497 brukaren är viktigt för att kunna leva ett gott liv. Boendestöd för personer med lindriga
 1498 neuropsykiatriska och intellektuella svårigheter är en viktig insats behöver utvecklas och stärkas.
 1499 Fler mötesplatser för personer med psykisk funktionsnedsättning bör inrättas. Färdtjänsten är viktig
 1500 för att personer som av olika skäl inte kan använda kollektivtrafik får möjlighet att resa. Färdtjänstens
 1501 specialfordon och beställningscentralen ska vara helt i kommunal regi. Vänsterpartiet verkar för att
 1502 Malmö stads hemsida tillgänglighetsanpassas.

1503

1504 Den Malmöbo som är i behov av god man eller förvaltare ska snabbt få tillgång till en sådan samt
 1505 känna sig trygg med sin ställföreträdare. Uppdraget som god man ska utformas efter huvudmannens
 1506 behov. Rättigheterna för en person med förvaltare ska inte åsidosättas.

1507 **Personalen är grunden**

1508 Kompetent personal är verksamhetens främsta resurs. Vi vill anställa fler, ta bort otrygga
 1509 anställningar och öka personalinflytandet. Vi inser att det krävs stora satsningar. Genom bra
 1510 anställningsvillkor och löner blir det lättare att rekrytera personal och högre kvalitet på vården.

1511

1512 Vi vill garantera alla som genomgår och klarar undersköterskeutbildningen en tillsvidareanställning
 1513 på heltid. Vi vill värna rätten att anmäla missförhållanden utan att det påverkar
 1514 anställningstryggheten, det ska även gälla tim- och visstidsanställda. Privatiseringarna inom
 1515 assistansverksamheten har lett till fler otrygga anställningar och miljardvinster för företagen på
 1516 skattebetalarnas, personalens och brukarnas bekostnad. Vi ser därför återkommunalisering av detta
 1517 område som prioriterat.

1518 **Individ- och familjeomsorg vårt skyddsnät**

1519 Kommunens socialtjänst ska vara det yttersta skyddsnätet för människor som befinner sig i
 1520 ekonomisk eller social kris. Socialtjänsten sysslar till stor del med myndighetsutövning och har stor
 1521 makt över brukarna. Vid myndighetsutövning är det extra viktigt att personalen arbetar mot
 1522 fördomar och har kompetens att möta och förstå olika sätt att leva på. Vi vill därför satsa på
 1523 kontinuerlig kompetensutveckling gällande vård, bemötande, HBTQIA+, genus, rasism, funktionsrätt

1524 och språk. Vi vill säkerställa tillgång på språk- och ämneskompetenta tolkar. Det är en förutsättning
1525 för medborgarnas rättssäkerhet och jämlikhet i kontakt med myndigheterna. Det är viktigt att
1526 politiskt möjliggöra de resurser och den arbetsmiljö som individ- och familjeomsorg behöver för att
1527 motverka användandet av kontroll och bestraffningar.

1528 Det socialt förebyggande arbetet är grundläggande för att kunna nå ett socialt hållbart Malmö.
1529 Malmö socialtjänst har alldeles för litet utrymme att arbeta förebyggande. Vänsterpartiet vill satsa
1530 mer resurser här för vi vet att det minskar enskilt lidande och i längden även är bättre för vår
1531 gemensamma ekonomi.

1532 **Socialtjänst och välfärd i egen regi**

1533 Malmö stad ska ha en stark, sammanhållen och tillitsfull socialtjänst som bedrivs i offentlig regi.
1534 Socialt arbete får inte styras av marknadslogik eller tillfälliga privata utförare. Därför ska kommunen
1535 successivt fasa ut köp av öppenvårdsinsatser och HVB-platser från externa aktörer.

1536 **Öppenvård, missbruksvård och HVB ska drivas i egen regi, med kommunens egen personal och 1537 långsiktigt ansvar för kvalitet och utveckling. Det förebyggande arbetet ska prioriteras, med 1538 familjecentrerade och uppsökande insatser som drivs i egen regi och i nära samverkan med skola, 1539 vård och civilsamhälle. Arbetsmiljön inom socialtjänsten**

1540 Socialtjänsten i dagens Malmö är underbemannad. Vi vill se fler socialsekreterare, bättre arbetsmiljö
1541 och stöd för personalens professionalitet. Vi vill att Malmö stad som arbetsgivare ska ha ett tätare
1542 samarbete med fackliga organisationer och skyddsombud, och att resurserna motsvarar kraven i
1543 verksamheten. Personalen måste ges möjlighet att göra ett bra jobb. Det blir bättre för brukaren,
1544 den anställda och samhället i stort.

1545 **Försörjningsstöd vårt ekonomiska skyddsnät**

1546 Alla människor har rätt till ett gott liv. De som är i behov av samhällets stöd för sin dagliga
1547 försörjning, ska ha rätt till ett värdigt liv och möjlighet att råda över sin ekonomi. I kontakten med
1548 socialtjänsten är individen i en beroendesituation. Rättssäkerheten måste därför fungera. För att fylla
1549 en motiverande funktion krävs personliga möten med handläggare som inte byts ut. Vänsterpartiet
1550 vill utveckla ett system för klagomålshantering där socialtjänstens brukare kan känna sig trygga i att
1551 klaga utan rädsla för repressalier. Ekonomin hindrar många barn och vuxna att delta i
1552 fritidsaktiviteter som idrott och kultur. Barnets bästa enligt socialtjänstlagen måste respekteras, inte
1553 endast i teorin, utan i mötet med barn och barnfamiljer. Vänsterpartiet vill höja
1554 försörjningsstödsnormen för barnfamiljer i Malmö.

1555 **Missbruksvård**

1556 Kampen mot missbruk är ett samhällsansvar. Kommunen bör på alla sätt verka för att människor inte
1557 fastnar i missbruk och att de som gjort det får professionell hjälp och vård. Rätten till vård får inte
1558 ifrågasättas och ska erbjudas så att kvinnor och män har lika möjligheter att bli fria från missbruk. Ett
1559 angeläget område för tidiga insatser är stöd till missbrukares anhöriga, inte minst till barnen.
1560 Socialtjänsten och sjukvården ska stödja och samarbeta med brukarorganisationer och
1561 självhjälpgrupper. Socialtjänsten ska ha resurser att göra individuella uppföljningar.

1562 **Stöd till barn och ungdomar**

1563 Många barn befinner sig dagligen i en påfrestande uppväxtmiljö, där de utsätts för misshandel,
1564 bevittnar våld mot sin ena förälder och/eller får ta konsekvenser av missbruk i familjen. Det finns
1565 barn och ungdomar som utsätter andra för brott och sig själva för allvarliga risker. Anmälningar om

1566 barn som far illa måste tas på allvar, liksom barns behov av stöd och skydd. Det förebyggande arbetet
1567 får aldrig stå tillbaka för tvångsinsatser och omhändertaganden. Samverkan kring *Familjens Hus* är ett
1568 bra exempel på hur barnfamiljer som är i behov av stöd kan nås. Barn och ungdomar, speciellt de
1569 med utländsk bakgrund, blir ofta skuldbelagda. *Socialarbetare för ungdomar* arbetar för att nå
1570 ungdomar i deras vardagsmiljö, vi vill att det arbetet fördjupas. Det är viktigt att de som arbetar med
1571 barn och unga i socialtjänsten har genus- och HBTQIA+-kompetens.

1572 **Trygghet**

1573 Tryggheten i Malmö ska växa ur jämlikhet, delaktighet och tillit mellan människor, inte genom
1574 ordningsvakter. I stället för ordningsvakter ska Malmö öka antalet fältassistenter och säkerställa
1575 närvaro i varje stadsområde, både dagtid, kvällar och helger. Fältassistenter ska arbeta nära
1576 ungdomar, föreningar, skolor och socialtjänst och vara en självklar del av stadens förebyggande
1577 arbete. Malmö ska vara en stad där trygghet byggs med människor, inte med övervakning.

1578 **Motverka alla former av våld i nära relationer**

1579 Våld i nära relationer är en av de yttersta konsekvenserna av vårt patriarkala samhälle. Alla
1580 kommunens förvaltningar måste därför ha kunskap om denna fråga för att de ska kunna agera
1581 förebyggande och uppmärksamma när någon blir utsatt. För de som har blivit utsatta har Malmö
1582 stad ett bra handlingsprogram mot våld mot kvinnor. Arbetet med att förverkliga detta ska fortsätta
1583 och alla kommunala verksamheter som är i kontakt med ungdomar måste få bättre utbildning i dessa
1584 frågor. I det arbetet vill vi att missbrukande kvinnors utsatthet och våldet i samkönade relationer
1585 särskilt bör uppmärksammas. Vi vill öka samarbetet och det ekonomiska stödet till kvinno-, trans-
1586 och tjejjourer.

1587
1588 Hedersrelaterat våld och förtryck har, liksom mäns våld mot kvinnor i övrigt, generellt sin grund i
1589 kön, sexualitet, makt och kulturella föreställningar om dessa företeelser. Det specifika med
1590 hedersvåldet är att det utövas med hjälp av kollektiva kontrollmekanismer och många gånger
1591 sanktioneras av släkt och omgivning. Främst är det flickor och unga kvinnor som drabbas av
1592 hedersrelaterat våld och förtryck, men inte minst HBTQIA+ personer och även pojkar och unga män
1593 blir utsatta. Hederskulturen hänger också ihop med klassamhället. Forskning visar att social rörlighet
1594 och ökad jämlikhet luckrar upp hederskulturen. Klassamhällets segregering stärker den. Kommunen
1595 har ett stort ansvar för vad barnen lär sig i skolan och vilka signaler kommunen sänder ut kring
1596 människors lika värde, men det krävs också en jämlikhetspolitik för att komma tillrätta med
1597 problemen med hedersvåld och mäns våld mot kvinnor i stort.

1598 **Bekämpa våld och otrygghet**

1599 Sverige har länge varit ett land med lägre kriminalitet än andra länder. Det har en direkt koppling till
1600 att vi haft ett starkt välfärdssamhälle med relativt små klyftor. Idag förändras det i rasande tempo
1601 och klyftorna ökar. Jämlikhet är den bästa medicinen mot kriminalitet. Att fler människor känner sig
1602 inkluderade i vårt gemensamma samhälle skapar en trygg stad. Det är ett fåtal som står för det mesta
1603 av våldet i Malmös gaturum. Vänsterpartiet vill fokusera insatser på dessa individer så att de får hjälp
1604 att lämna det kriminella livet. Vi ser också att en öppen stad där människor rör sig är mycket
1605 effektivare än övervakning och kontroll. Socialt förebyggande arbete har länge fått stå tillbaka i
1606 budgetprioriteringar, vi vill lyfta fram det arbetet som avgörande för att skapa en trygg stad för alla.
1607 Vi vill också stärka det feministiska brottsförebyggande arbetet då vi vet att machoideal och
1608 destruktiva maskulinitetsnormer bidrar till våldsbrott.

1609 **Vänsterpartistiska politiker**

1610 Vänsterpartiet är ett demokratiskt parti, utan toppstyrning. Hos oss har medlemmarna inflytande på
1611 allt från organisation till politik. Vänsterpartister strävar efter att låta rörelsernas röster höras i
1612 parlamenten. Vi är mot höga politikerlöner och maktkoncentration samt arbetar för att rotera på
1613 uppdragen. Vänsterpartiet ser inte politiska heltidsuppdrag som arbeten, utan som tillfälliga
1614 förtroendeuppdrag. De som har politiska uppdrag ska föregå med gott exempel och inte skärma sig
1615 från befolkningen med höga löner och vidlyftig representation. I Vänsterpartiet delar vi därför på
1616 uppdrag, lön och makt.

1617
1618 De som arbetar hos oss tjänar ungefär lika mycket, oavsett om man är riksdagsledamot,
1619 kommunalråd, ombudsman eller politisk sekreterare. Alla våra parlamentariker betalar partiskatt på
1620 sina arvoden, de pengarna används till politisk verksamhet och att sprida vårt politiska budskap.
1621 Vi har en alkoholpolicy som säger att vi inte dricker alkohol betald av skattebetalarnas pengar.
1622 Vänsterpartister är pålitliga och står upp för våra värderingar, vi vänder inte kappan efter vinden.

1623
1624
1625
1626

1627 **Lästips**

1628 Du som vill veta mer om Vänsterpartiets kommunpolitik i Malmö kan läsa mer här.

1629 **Motioner inlämnade i Malmö kommunfullmäktige**

1630 <https://malmo.vansterpartiet.se/malmo-vansterpartiets-kommunalpolitik/motioner-i-kommunfullmaktige/>

1631 **Frågor och interpellationer inlämnade i Malmö kommunfullmäktige**

1632 <https://malmo.vansterpartiet.se/malmo-vansterpartiets-kommunalpolitik/fragor-och-interpellationer/>

1633 **Rapporter från debatterna i Malmö kommunfullmäktige**

1634 <https://malmo.vansterpartiet.se/malmo-vansterpartiets-kommunalpolitik/rapporter-fran-kommunfullmaktige/>
1635